

วารสาร *อันเนื่องมาจาก* *พระราชดำริ*

ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔

- คลองลัดโพธิ์ ลัดธารา สู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน
- โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกทวาว
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ปลุกหญ้าแฝกเพื่อยายพันธุ์จำหน่ายสร้างรายได้
- หลักการทรงงานและการน้อมนำมาปฏิบัติ
- การเลี้ยงปลาในแดงร่วมกับเปิดบาร์บารีลูกผสม
- ป่าชายเลน แหล่งอนุรักษ์ แห่งคังกระเบน

บรรณาธิการ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริฉบับนี้ ตรงกับโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้นำเสนอเรื่องราวการทรงงานและการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาอย่างต่อเนื่อง หากย้อนเวลากลับไป ภาพการทรงงานและแนวพระราชดำริที่ผ่านมามีในอดีต จวบจนปัจจุบันนี้ หลายโครงการประสบความสำเร็จและยังประโยชน์ให้เกิดแก่ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่ต่างมีอาชีพที่มั่นคง มีอาหารและปัจจัยสำหรับดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ ไม่ขัดสนยากแค้นเหมือนในอดีต สามารถพึ่งพาตนเองได้ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ขอโน้มมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

สืบเนื่องมาถึงรัชกาลที่ ๑๐ ทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังเช่นคอลัมน์ “๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์” บทความเรื่อง “โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรทวา พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรของราษฎร ซึ่งประชาชนในพื้นที่ได้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำขึ้น เพื่อบริหารจัดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอตลอดปี นอกจากนี้ ยังมีคอลัมน์ “ตัวอย่างความสำเร็จ” บทความเรื่อง “ปลูกหญ้าแฝกเพื่อขยายพันธุ์จำหน่ายสร้างรายได้” กล่าวถึงต้นแบบเกษตรกรที่ปลูกหญ้าแฝกและขยายพันธุ์จำหน่ายสร้างรายได้เสริม และเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อจากนั้นเป็นคอลัมน์ “ตามรอยพระราชปณิธาน” บทความเรื่อง “หลักการทรงงานและการน้อมนำมาปฏิบัติ” จากการบรรยายของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้ถ่ายทอดหลักธรรม หลักการทรงงานและหลักปฏิบัติ ที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิต การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงสังคมส่วนรวมได้อย่างมีความสุข และคอลัมน์ “ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” บทความเรื่อง “คลองลัดโพธิ์ ลัดธารา สู่อำนาจความสำเร็จที่ยั่งยืน” ได้หยิบยกผลสำเร็จจากโครงการฯ ที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอาชีพจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และอาชีพเสริมที่ช่วยเพิ่มรายได้ ใช้ต้นทุนน้อย ได้กำไรมาก ในคอลัมน์ “ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ” บทความเรื่อง “การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาร์ริสุกผสม” สดทำเป็นคอลัมน์ “เรื่องเล่าจากหลังกล้อง” บทความเรื่อง “ป่าชายเลนแหล่งอนุรักษ์ แห่งคุ้งกระเบน” ที่บอกเล่าถึงเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ได้อย่างน่าสนใจ

คณะบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความต่าง ๆ ที่ถูกคัดสรรมานั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

คณะบรรณาธิการ
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

- สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขวงประชา ๔
ข้าวพระราชกรณียกิจเดือนกันยายน - พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์ ๒๐
โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรวขาวพร้อมอาคารประกอบ
และระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ตัวอย่างความสำเร็จ ๒๔
ปลูกหญ้าแฝกเพื่อขยายพันธุ์จำหน่ายสร้างรายได้
- ตามรอยพระราชปณิธาน ๒๘
หลักการทรงงานและการน้อมนำมาปฏิบัติ ตอนที่ ๑
- ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ ๓๔
ข้าวเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔๒
คลองลัดโพธิ์ ลัดธารา สู่วิถีความสำเร็จที่ยั่งยืน
- ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ ๔๖
การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเบ็ดบาร์บารีลูกผสม
- เรื่องเล่าจากหลังกล้อง ๔๙
“ป่าชายเลน แหล่งอนุรักษ์ แห่งคุ้งกระเบน”
- ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษา ๕๐
การพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒๘

๑๗

๒๐

๒๗

๔๒

๔๔

๔๖

ย้อนไปเมื่อปี ๒๔๙๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรอยู่เนืองนิจ ทอดพระเนตรถึงสภาพของประเทศไทย ทรงพบว่ายังมีราษฎรที่ไม่รู้หนังสืออีกเป็นจำนวนมาก ทุกครอบครัวต้องเผชิญกับปัญหาความยากจนและอดอยาก อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาจากโรคภัยนานาที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตและสุขภาพพลานามัยด้วยสาเหตุจากการขาดความรู้ในการดูแลรักษาตนเอง และในระยษะนั้น การบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนา

ดังนั้น การพระราชทานความช่วยเหลือประชาชนในระยะแรก จึงเน้นในด้านการแพทย์และสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ เช่น การรณรงค์และป้องกันวัณโรค การสร้างอาคารโรงพยาบาล เพื่อรองรับคนเจ็บป่วย และได้จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกบริการรักษาพยาบาลแก่ราษฎร ได้แก่ โครงการแพทย์หลวงพระราชทาน เรือเวชพาหน์ เป็นต้น ทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ โดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อต่อสู้กับโรคร้ายแรง ซึ่งเป็นวิกฤตของเมืองไทยในขณะนั้น เช่น โรคเรื้อน โรคโปลิโอ โรคคอตีบ และโรคเท้าช้าง ซึ่งในปัจจุบันพบผู้ป่วยน้อยมาก ต่อมาเมื่อปัญหาดังกล่าวเริ่มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ จึงมีพระราชดำริให้มีการพัฒนาขั้นพื้นฐานด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อจะได้เป็นสิ่งที่ช่วยค้ำจุนการพึ่งตนเองในเบื้องต้นได้อย่างมั่นคงถึงอนาคต พระองค์ทรงใช้หลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ทรงเข้าถึงทุกพื้นที่ เพื่อเข้าใจถึงปัญหา ทั้งแสวงหาหนทาง โดยทรงศึกษาปฏิบัติส่วนพระองค์ กับทรงงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ เมื่อได้ผลดีแล้ว จึงนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน จากนั้น ทรงมุ่งพัฒนาชาวไทยภูเขาให้รอดพ้นจากความทุกข์ยากด้วยการปลูกพืชเมืองหนาวทดแทนฝิ่นและเลิกการตัดต้นไม้ทำลายป่ามาสู่วิถีเกษตรรูปแบบใหม่ที่เกื้อกูลกับธรรมชาติและทำให้มีรายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ทุกปีใหญ่หลวงของประชาชนที่พระองค์ทรงตระหนักตลอดมาคือ ความไม่รู้หนังสือ ไม่สามารถประกอบอาชีพให้พออยู่พอกินได้ จึงได้พระราชทานพระราชดำริ ให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้น ๖ แห่งทั่วประเทศ ที่เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร รวมถึงทรงสร้างและส่งเสริมให้มีโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนฝึกอาชีพสอนวิธีทำกิน ทรงจัดให้มีการศึกษาทางไกล เพื่อให้เด็กได้เรียนกับครูที่มีความสามารถ และพระราชทานทุนการศึกษาโดยไม่มีเงื่อนไขแก่เด็กนักเรียน นอกจากนี้ ทรงสละเวลาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตจบใหม่หลายแสนคน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจจุดหมายแห่งแรกของความสำเร็จในชีวิตจากการพากเพียรในการเรียนจนสำเร็จการศึกษา พระองค์ไม่ได้เน้นเรื่องการแก้ปัญหาเป็นครั้งคราว แต่ทรงต่อสู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากทรงพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผู้ยากไร้ด้วยโอกาสในพื้นที่ชนบทห่างไกลแล้ว ในส่วนของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พระองค์ทรงริเริ่มโครงการตัดถนนหลายสาย สร้างแก้มลิงป้องกันน้ำท่วม ตัดคลองให้น้ำไหลลงทะเลได้เร็วขึ้น และยังทรงชี้แนะแนวทางบริหารจัดการน้ำทั่วประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในแต่ละภูมิภาคอีกด้วย

ตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงครองแผ่นดินด้วยหลักทศพิธราชธรรม พระองค์ได้พระราชทานหลักการสำคัญในการดำเนินชีวิตคือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ช่วยเหลือราษฎรให้พึ่งพาตนเองได้ อันจะยังความสุขตามอัตภาพของแต่ละบุคคลอย่างยั่งยืนตลอดไป

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขอน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

อาศิรวาท

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

จากเขาคันทรงรายร้อยร้อนแล้ง
พอพระบาทยาดรามาเจือจุน
เกิดสมดุลงหลายสายพันธุ์อันเกาะเกี่ยว
เป็นผืนนาผืนน้ำฉ่ำฤดู
คิดถึงท่านที่บนฟ้าอาลัยรัก
ทุกเม็ดดินเม็ดทรายรายรำคำเค็ญ
จึงร่วมใจเทิดพระเกียรติกำจรก้อง
๕ ธันวาคมดินโลกวันพ่อไทย

เป็นदानเบ็ญหรือชุ่มน้ำเป็นพรุสนุ่น
ดินก็พูนพื้นพลังสร้างชีวี
เป็นป่าเขียวสัตว์น้อยใหญ่ได้ถิ่นที่
พระนามนี้ภูมิพลดลให้เป็น
เพราะประจักษ์ด้วยสายตาประชาเห็น
ธ ปรุงเป็นผืนดินทองเพื่อผองไทย
โลกร่วมช้องพระปรีชา ๘ ยิ่งใหญ่
รำลึกในพระมหากาธุณยธรรม

น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงติดตามงาน โครงการทหารพันธุ์ดี
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก
วันอังคารที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ณ ห้องประชุม วังสระปทุม

วันอังคารที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ มูลนิธิชัยพัฒนาและกองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ร่วมกันดำเนินงานภายในพื้นที่ว่างเปล่า ประกอบด้วยโครงการหลัก ๔ โครงการ ดังนี้ โครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” โครงการเลี้ยงปลานิลในสระ “เพื่อนช่วยเพื่อน” โครงการเลี้ยงเป็ดไข่ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ของข้าราชการ และโครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโครงการ อาทิ การขยายพันธุ์เชื้อไตรโคเดอร์มา การผลิตไข่เค็มใบเตย การทำน้ำพริกปลานิล กิจกรรมจัดรถพุ่มพวงนำผลผลิตไปจำหน่ายให้ราษฎรในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และการเตรียมความพร้อมเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน จากนั้น ทรงรับฟังรายงานแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนโครงการ และรายงานประสบการณ์ที่ได้รับจากการปลูกผักปลอดภัย รวมถึงการปลูกผักเพื่อนำส่งวังสระปทุม ใช้ทำผักดองจำหน่ายเพื่อหารายได้สนับสนุนกิจการของสภาเกษตรกรไทย ในกรณี มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้กรมพัฒนาที่ดินพิจารณานำเมล็ดพันธุ์โสนแอฟริกัน มาทดลองปลูกเพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นอกเหนือจากเรื่องการทำเกษตรแล้ว ขอให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พิจารณาส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ไว้ด้วย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในอนาคต 🌱

■ การประชุมออนไลน์จากสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา

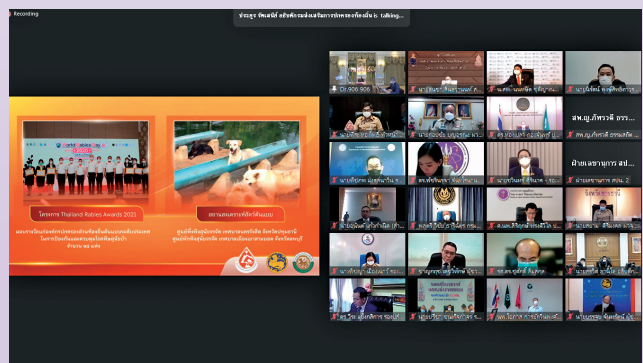
■ กิจกรรมจัดรถพุ่มพวงนำผลผลิตไปจำหน่ายให้ราษฎร

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระราชปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ณ ตำหนักทิพย์พิมาน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระราชปณิธานฯ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญ อาทิ รายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี ๒๕๖๔ ตามแผนยุทธศาสตร์ เช่น การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า การจัดระบบ ศูนย์พักพิงสัตว์ การดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น และแผนการดำเนินงานโครงการฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕

โครงการดังกล่าว เกิดขึ้นจากพระราชปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่ทรงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ที่มีผลต่อสุขภาพของคนไทย ตลอดจนสัตว์เลี้ยง สัตว์จรจัดไร้ที่พึ่ง จึงมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไป จากประเทศไทย 🌱

■ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

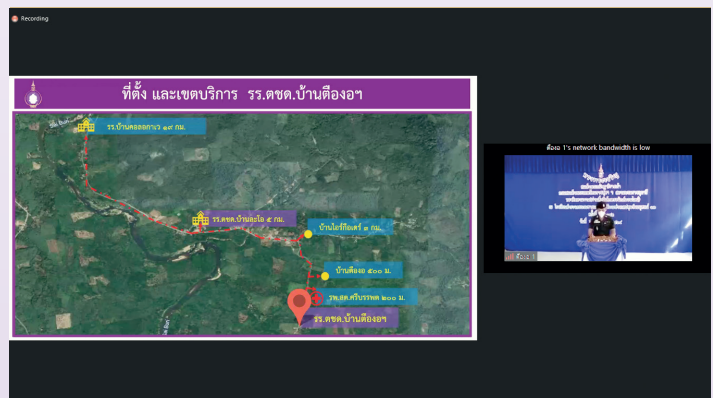
■ การประชุมออนไลน์จากสำนักงาน กปร.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ณ ห้องประชุม วังสระปทุม

วันจันทร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดึ่งอ่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓** ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ครั้งที่ ๘/๑๐๘๓ ทอดพระเนตรวีดิทัศน์แนะนำโรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎรพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมห้องพยาบาล กิจกรรมการประกอบเลี้ยงอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านบ้านดึ่งอ่างกล กิจกรรมการงานอาชีพนักเรียน “การขยายพันธุ์บอนสี” การปลูกถั่วเพื่อทำถั่วเมล็ดแห้ง กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และการขยายผลโรงเรียนสู่ชุมชน ในครั้งนี้ มีพระราชดำริสรุปความว่า **การประกอบอาหารกลางวัน เลี้ยงเด็กนักเรียน หากมีปัญหาเรื่องการจัดสรรงบประมาณ**

■ การรายงานโครงการจัดน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดึ่งอ่างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

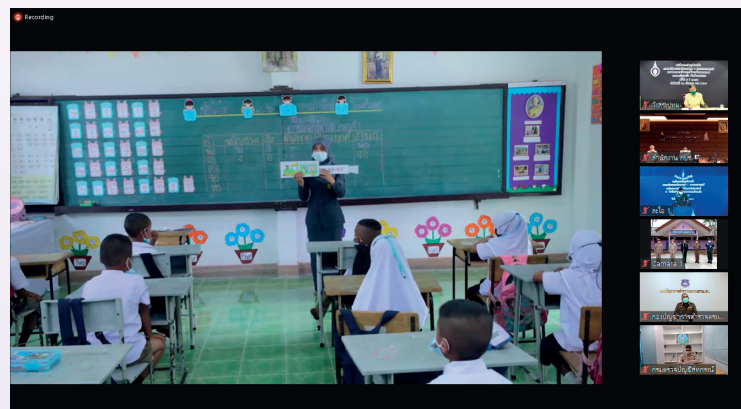

■ การประชุมออนไลน์จากสำนักงาน กปร.

ก็สามารถมาเบิกได้จากโครงการฯ และการจัดทำข้าวกล่อง (ปันโตพระราชทาน) ก็จะช่วยลดปัญหาตรงนี้ได้ ประกอบกับ ควรส่งเสริมการปลูกพืชผักเองบริเวณบ้าน พร้อมทั้งส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักน้ำหมักจากเศษอาหารในครัวเรือนให้แก่ ผู้ปกครองและเด็กนักเรียน ในเรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิดของครู และนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทางภาครัฐน่าจะเตรียมจัดสรรไว้ให้แล้ว รวมทั้งปรับการเรียนการสอน โดยเฉพาะองค์ความรู้เรื่องการทำเกษตรกรรม ควรพิจารณาลักษณะการสอนให้ทำที่บ้านพัก และในชุมชนเพิ่มเติม ที่นอกเหนือจากการสอนเฉพาะที่โรงเรียน อีกทั้ง เรื่องไวโอลินสำหรับเด็กเล็ก กำลังพิจารณาประสานจัดส่งให้เด็กในพื้นที่ ได้มีเล่นมากขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาราคาผลผลิต ทางกรมเกษตรตกต่ำ ขอให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา กรมส่งเสริมการเกษตร ประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพิจารณาแนวทางการกระจายผลผลิตทางเกษตรให้แก่ราษฎร รวมทั้งปัญหา ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ที่เกิดจากมีการเพาะปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ ดังนั้น จังหวัดนครราชสีมา กรมชลประทาน และกรมส่งเสริมการเกษตร ต้องพูดคุยหารือกันว่า ปริมาณน้ำในพื้นที่มีจำนวนเท่าไร และควรส่งเสริมการเพาะปลูกพืช ชนิดใด ให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีอยู่

ต่อมา ทรงติดตามการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ครั้งที่ ๗/๑๐๔๔ ทอดพระเนตรวีดิทัศน์ แนะนำโรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎรพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ สาธิตการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เรื่องคำควบกล้ำแท้ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน กิจกรรมสุขศาลาพระราชทานและสาธิต การให้บริการรักษาทางไกล ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านบ้านไอแยง ๒ กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในกรณี มีพระราชดำริ สรุปลงความว่า **เรื่องการกระจายผลผลิตทางการเกษตรให้แก่ราษฎรในพื้นที่ ขอให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส และสำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ร่วมพิจารณาจัดหาเพิ่มช่องทางการตลาด ในการกระจายผลผลิตของราษฎร โดยอาจเป็นในลักษณะตลาด online ด้วยก็ได้ หากส่งมาจำหน่ายที่กรุงเทพฯ ได้ก็จะขายได้มากขึ้น แต่ต้องประสานเรื่องการขนส่งให้ดี รวมทั้งจัดทำบัญชีครัวเรือนถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่เด็กนักเรียนควรเรียนรู้ และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้**

วันอังคารที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสำนักเอาะ ตำบลเขาแดง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดสงขลา ครั้งที่ ๖/๑๐๔๕ ทอดพระเนตรวีดิทัศน์แนะนำโรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎร พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ การสาธิต การสอนวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เรื่องฟันของเรา ทรงรับฟังรายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามพระราชดำริ และทอดพระเนตรการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล เรื่องสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก การสาธิตการทำ ไข่ไก่ทอดสมุนไพร ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร การพันท์กระเป๋าด้ายด้วยสีอะคริลิก การอนุรักษ์และสืบทอด วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น “การแสดงมโนราห์” ในกรณี มีพระราชดำริ สรุปลงความว่า **ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาช่วยเหลือ**

■ การสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เรื่องคำควบกล้ำแท้ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

■ กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การเลี้ยงไก่ไข่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ

ราษฎรเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดินสำหรับที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตามความเหมาะสมและเป็นไปตามข้อกำหนด และให้ จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอสำหรับนักเรียน และศิษย์เก่า ที่มาใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนด้วย นอกจากนี้ ส่งเสริม การรับประทานอาหารเช้าเพิ่มโปรตีน เพื่อเป็นอาหารบำรุงให้ นักเรียนเพื่อเพิ่มความสูง โดยต้องเริ่มจากมารดาให้นมบุตร และเด็กก่อนวัยเรียน เพิ่มการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ในชุมชน รวมทั้งปรับการเรียนการสอน เรื่ององค์ความรู้เรื่องการทำ เกษตรกรรม นอกเหนือจากการสอนภายในโรงเรียน เห็นควร ส่งเสริมการเรียนการสอนในพื้นที่บ้านพักและขยายผล ในชุมชนเพิ่มเติม

ต่อมา ทรงติดตามการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดนมหาราช ๑ ตำบลเขาแดง อำเภอสระบัวอ้อย จังหวัดสงขลา ครั้งที่ ๖/๑๐๔๖ ทอดพระเนตรวีดิทัศน์แนะนำ โรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎรพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหามาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียน ในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ การสาธิตการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่องการคูณแบบ เวทคณิต กิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นอนุบาล เรื่องผลไม้ท้องถิ่น กิจกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรนักเรียน “การทำ กล้วยฉาบเค็ม” กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น “การทำขนมเจาะหู” กิจกรรมการงานอาชีพนักเรียน “ช่างตัดผม” ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานของสมาชิก กลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริ “บ้านน้ำเขียว” ทอดพระเนตรกิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ช่วยเหลือราษฎรเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดินสำหรับที่อยู่อาศัยและ ที่ทำกิน ตามความเหมาะสมและเป็นไปตามข้อกำหนด และให้ครูช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาใช้ห้องสมุด และ คอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียน อ่านหนังสือที่จัดหามาให้เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ นอกจากนี้ กิจกรรมสหกรณ์จะให้นักเรียนรู้เรื่องการขาย ต้นทุน กำไร นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ในโรงเรียน ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชที่มีธาตุเหล็ก ให้เป็นอาหาร สำหรับเด็กที่มีภาวะโรคโลหิตจาง และให้กรมปศุสัตว์ พิจารณาส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ภายในโรงเรียนเพิ่มเติม รวมถึงการขยายผลการเลี้ยงไก่ไข่ไปยังชุมชน

■ การสาธิตการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสำนักเอาะ

■ การสาธิตการทำไข่ดองสมุนไพร โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านสำนักเอาะ

■ กิจกรรมอาชีพนักเรียน “ช่างตัดผม” โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช ๑

■ กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช ๑

วันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านประกอบออก ตำบลประกอบออก อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ครั้งที่ ๖/๑๐๔๗ ทอดพระเนตรวิถีทัศน์แนะนำโรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎรพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ กิจกรรมการเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เรื่องต้นไม้ที่รัก กิจกรรมการสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กิจกรรมการสาธิตการทำหม้อไม้ดอง การสาธิตการซ่อมเตารีดไฟฟ้า การเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า **ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาช่วยเหลือราษฎรเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดินสำหรับที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตามความเหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมเรื่องภาวะโภชนาการ ให้แก่มารดาให้นมบุตร เพื่อให้ได้รับสารอาหารที่มีประโยชน์ครบถ้วนตามหลักโภชนาการ**

ต่อมา ทรงติดตามการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเข็ญ พิศลยบุตร ตำบลทับช้าง อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ครั้งที่ ๖/๑๐๔๘ ทอดพระเนตรวิถีทัศน์แนะนำโรงเรียน และทรงรับฟังปัญหาของราษฎรพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการเรียน และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน อาทิ การเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เรื่องอาหาร ๕ หมู่ การสาธิตการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ การบวกลบระคน การสาธิตการทำปลาตุ๋กแดดเดียว มะพร้าวแก้ว และขนมกล้วย กิจกรรมงานอาชีพนักเรียน “การซ่อมแซมเสื้อผ้า” กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า **ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาช่วยเหลือราษฎรเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดินสำหรับที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตามความเหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมาย นอกจากนี้ ให้เร่งรัดการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่มีการเบิกจ่ายล่าช้าให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานตามปกติ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูและนักเรียนอ่านหนังสือสำหรับการเรียนในชั้นมัธยมต้น และมัธยมปลายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น**

■ กิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เรื่องต้นไม้ที่รัก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านประกอบออก

■ การสาธิตการซ่อมเตารีด โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านประกอบออก

■ กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเข็ญ พิศลยบุตร

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ทรงรับฟังรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และการปรับแผนการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (New Normal) โอกาสนี้ ทอดพระเนตรวีดิทัศน์ผลการดำเนินงานการควบคุมโรคเท้าช้างและโรคเรื้อน ต่อมา ทรงรับฟังรายงานผลการประกวดหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการ ๙ : ๑๐ ปฏิบัติบูชา “สืบสาน รักษา ต่อยอด” เพื่อพัฒนาชุมชน และทอดพระเนตรวีดิทัศน์การดำเนินโครงการฯ

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อาทิ โครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองตามพระราชดำริ โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤต การติดตามการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์แผนการผลิตและแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และโครงการทดสอบการปลูกกระเจบับในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า **พันธุ์กล้วยพื้นเมืองภายในแปลง ขอให้ปลูกแต่ละพันธุ์จำนวนหลาย ๆ ต้น เพราะบางส่วนเป็นพันธุ์กล้วยที่หายาก ควรมีต้นสำรองภายในแปลง และขอให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ ติดตามและแนะนำวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์พืชที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะการเก็บเมล็ดพันธุ์พืชด้วยถุงซีลล๊อค ซึ่งจะสามารถเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชให้มีอายุยาวนานมากขึ้น รวมทั้ง ทดลองเพื่อศึกษาว่าเมล็ดพันธุ์ที่เก็บได้ในปีที่ ๑ปีที่ ๒ และปีที่ ๓ มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ ให้ทดลองปลูกบัว เพื่อผลิตเมล็ดบัวสำหรับรับประทาน (เมล็ดบัวผัด) ในพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนาหรือพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ**

■ การรายงานผลการดำเนินการควบคุมโรคเท้าช้างและโรคเรื้อน

■ การรายงานผลโครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองตามพระราชดำริ

■ โครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองตามพระราชดำริ อาทิ กล้วยเล็บม้ายี่ กล้วยนิ้วจระเข้ กล้วยขนม

■ การรายงานผลโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ในยามวิกฤต

■ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

■ แปลงปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ

ต่อมา ทอดพระเนตรการดำเนินงานภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ประกอบด้วย แปลงสาธิตการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โรงเรือนสาธิตการปลูกผักไร้ดิน โรงเรือนเปิดดอกเห็ดนางรมภูฐาน ห้องควบคุมอุณหภูมิ แปลงสาธิตการปลูกพริกไทย แปลงสาธิตการเพาะเห็ดฟางกองเตี้ย แปลงสาธิตการปลูกพืชแซมยางพารา และพื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนรองรับโครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์เปิดไข่พระราชทาน ในการนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่า **ควรส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่หรือไข่เปิดให้กับมารดาที่ตั้งครรภ์ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้กับทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และช่วยลดปัญหาโรคเตี้ยและน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ตั้งแต่อยู่ในครรภ์**

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานโครงการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงเปิดไข่พระราชทาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และแผนการดำเนินงานโครงการฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โอกาสนี้พระราชทานอาหารเม็ดสำเร็จรูปให้แก่เปิดไข่พระราชทาน (พันธุ์กาก็แคมเบลล์) ผ่านระบบออนไลน์ ต่อมา ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อาทิ การบริหารจัดการ

■ การรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลผลิตไก่ไข่พระราชทาน ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และแผนการดำเนินงานโครงการฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ รวมทั้งผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริเรื่องไก่เบตง ในกรณีนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่า **เปิดไข่สามารถนำมาทำไข่เค็มได้ดี** เนื่องจากมีเปลือกแข็ง และการเลี้ยงเปิด ไข่ ต้องสร้างคอกด้วยตาข่ายถี่ ๆ เพื่อป้องกันงูหลามงูเห่าและมูฮั้งที่อาจเข้ามาทำร้ายเปิดและไก่ได้ รวมทั้ง การเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน ต้องสอนเรื่องการปฏิบัติตัวให้ถูกสุขอนามัยสัตว์ โดยเฉพาะเรื่องความสะอาด เพราะนักเรียน ครู หรือภารโรงบางส่วน มีการเลี้ยงไก่ไข่ที่บ้านด้วย แล้วกลับมาเลี้ยงไก่ไข่ที่โรงเรียน อาจจะทำให้ไก่ติดโรคได้ ควรเน้นย้ำการใส่รองเท้าบูท และแช่น้ำยาฆ่าเชื้อก่อนเข้าพื้นที่เลี้ยงไก่ไข่ และขอให้พิจารณาส่งเสริมและสนับสนุนไก่ไข่ และเปิดไข่พระราชทานให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง รวมทั้งโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลาเพิ่มเติม

■ พระราชทานอาหารเม็ดสำเร็จรูปให้แก่เปิดไข่พระราชทาน

■ กิจกรรมแปลงนาผักบุ้งในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดของนายดำ หะยะมิน และนางพรพรรณ หะยะมิน

■ การเลี้ยงกบในกระชังของนายดำ หะยะมิน และนางพรพรรณ หะยะมิน

ต่อมา ทรงรับฟังรายงานข้อมูลหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา และข้อมูลศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด (นายดำ หะยะมิน) และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ จากนั้น นายดำ หะยะมิน พร้อมด้วยนางพรพรรณ หะยะมิน กราบบังคมทูลรายงาน เรื่อง ชีวิตที่พอเพียงความสำเร็จจากการทำเกษตรผสมผสาน รวมทั้งนำทอดพระเนตรกิจกรรมภายในแปลง ได้แก่ แปลงนาผักบุ้ง การทำปุ๋ยหมัก ผักยกแคร่ พืชสมุนไพร การเลี้ยงกบ การเลี้ยงเปิด และพืชผักสวนครัว เช่น พริกเผง กะเพรา โหระพา ขมิ้นขาว กระชาย มันปู พริกขี้หนู ผักปลัง ฯลฯ จากนั้น นายดำ หะยะมิน กล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ความว่า ...ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้มานั้น เดิมผมไม่มีความรู้ความสามารถในระดับที่สามารถผลิตผลผลิตได้มาก และพื้นที่การเกษตรเดิมก็มีไม่มาก นับเป็นบุญที่ได้เป็นพสกนิกรของพระองค์ โชคดีที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทาน โครงการนี้ไว้ให้ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ มาส่งเสริมองค์ความรู้ ขอบพระคุณในหลวงรัชกาลที่ ๙ รัชกาลที่ ๑๐ และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้พระราชทานแนวทางการทำเกษตรแบบผสมผสานอย่างพอเพียง จนสามารถประสบความสำเร็จอย่างทุกวันนี้ ผมจะนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่สนใจ เพื่อไปพัฒนาต่อยอดในที่ดินของตนเองต่อไปครับ...

■ การทำการเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดของนายดำ ทยะยะมิน และนางพรพรรณ ทยะยะมิน

จากนั้น พระราชทานพระราชโองการเพื่อเป็นสิริมงคล และเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ แก่คณะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความว่า ...โชคดีที่ได้เห็นการดำเนินงาน และกิจการต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มาเป็น เวลานาน นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมี พระราชดำริให้นำความรู้ต่าง ๆ เช่น ด้านเกษตร ด้านสุขอนามัย และหัตถกรรม เข้ามารวมกัน เพื่อให้ราษฎร ได้เรียนรู้และฝึกหัดร่วมกัน โดยที่ไม่แบ่งแยกหน่วยงาน ราชการต่าง ๆ ทุกคนมาทำงานในที่เดียวกัน เพื่อให้ ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่จำเป็นจะต้องมีความรู้มีความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้น ที่ผ่านมามีพบว่า สามารถทำได้ตามพระราชกระแส ตัวอย่างเช่น ที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่มีปัญหาต่าง ๆ ดินมีความเป็นกรดจัด ดินเป็นทรายจัด ได้ให้ทางหน่วยงาน ที่สนองพระราชดำริต่าง ๆ มาร่วมกันแก้ไขปัญหานั้น

■ การปลูกผักยกแคร่ของนายดำ ทยะยะมิน และนางพรพรรณ ทยะยะมิน

แต่ละแห่ง อย่างที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ แห่งอื่นก็มีปัญหา หน่วยงานต่างก็ได้ร่วมมือกันดูแลแก้ไข สำหรับที่ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ จะเห็นว่าจากที่ดินที่ไม่สามารถ ทำอะไรได้ เลี้ยงสัตว์ไม่ได้ เพาะปลูกไม่ได้ ก็ได้เอามาแก้ไข ให้เป็นพื้นที่ที่ดีขึ้น มีกิจการต่าง ๆ ที่ก้าวหน้าขึ้นไป เมื่อครั้งก่อนได้ดูเรื่องดินที่มีธาตุต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ ในการเกษตร หรือดินพรุที่สามารถปลูกพืชขึ้นได้ และ การร่วมกันแก้ไขปัญหานี้ใหม่ในพื้นที่ กิจการของหมู่บ้าน บริวารและพื้นที่อื่น ๆ ที่แยกออกไปที่มีปัญหาต่างกัน ก็สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้สำเร็จ หวังว่าในช่วงนี้ที่มีภาวะ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่เป็นปัญหา ก็จะได้ดูแลแก้ไขปัญหา ให้คนในพื้นที่นั้นทำมาหากินได้อย่างปลอดภัย โดยสามารถ ผลิตและจำหน่ายผลผลิตให้มีรายได้ที่สามารถเลี้ยงดูตนเอง ได้สืบไป เป็นการช่วยกันและสนองพระเดชพระคุณพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่ทรงทำมา ขอแสดงความ ชื่นชมด้วยและขอขอบคุณที่มาต้อนรับในวันนี้...

■ ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง เข้าเฝ้าฯ ขอพระราชทานพระราชโองการ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก โดยข้าวที่ใช้ในการเกี่ยวครั้งนี้คือข้าวเจ้าพันธุ์ กข ๘๗ ซึ่งเป็นข้าวพื้นเมืองที่มีความนุ่มและไม่ไวต่อแสง อายุเก็บเกี่ยว ๑๑๔ - ๑๒๓ วัน มีความสูงประมาณ ๑๒๕ เซนติเมตร ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๔ กิโลกรัม/ไร่ มีศักยภาพการให้ผลผลิตสูงถึง ๑,๐๕๓ กิโลกรัม/ไร่ โดยพันธุ์ข้าว กข ๘๗ นี้เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่นาชลประทานภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง โอกาสนี้ได้ทอดพระเนตรการสาธิตการใช้อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ในการหว่านพืชบำรุงดินหลังนา ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตรเพื่อประหยัดเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเพาะปลูก 🌱

■ การเกี่ยวข้าวพันธุ์ กข ๘๗

■ การสาธิตการใช้อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ในการหว่านพืชบำรุงดินหลังนา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอกาใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานสนองพระราชดำริ และแนวทางในการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และรายงานผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาดิน น้ำ ป่าไม้ เกษตร ทรัพยากรชายฝั่ง รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรอบศูนย์ศึกษา

จากนั้น ประทับรถรางพระที่นั่ง เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จำนวน ๙ กิจกรรม ประกอบด้วย (๑) การเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์จากดินเลนนาุ้ง โดยศูนย์ศึกษาฯ ได้ทดลองนำปุ๋ยหมักดินเลนนาุ้งมาใช้ในการปลูกพืชผักสวนครัวและไม้ผลต่าง ๆ ที่มีมูลค่าสูง เช่น เมล่อน ผลที่ได้พบว่า เมล่อนมีรสชาติหวาน กรอบ เป็นที่ต้องการของตลาด (๒) การเลี้ยงและแปรรูปสาหร่ายพวงองุ่นสู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านน้ำแดง ตำบลบางชัน อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นต้นแบบการเลี้ยงและส่งเสริมเป็นอาชีพแก่นักเรียน เกษตรกร พื้นที่

■ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ รับเสด็จ

■ กิจกรรมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์จากดินเลนนาุ้ง

■ กิจกรรมการเลี้ยงและแปรรูปสาหร่ายพวงองุ่น
สู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านน้ำแดง
ตำบลบางขัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี

■ กิจกรรมการสาธิตการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ในบ่อ PE ขนาดเล็ก

ใกล้เคียง ปัจจุบันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสามารถ
เก็บสาหร่ายพวงองุ่น เพื่อนำไปประกอบอาหารกลางวัน และ
จำหน่ายให้แก่ผู้สนใจได้ทุกวัน รวมทั้งเป็นจุดสาธิตการเลี้ยง
สาหร่ายพวงองุ่นให้แก่ผู้มาเยี่ยมชมโรงเรียน ควบคู่กันด้วย
(๓) **การสาธิตการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ในบ่อ PE ขนาดเล็ก** เพื่อให้ง่ายต่อการ
บริหารจัดการและการให้อาหารกุ้ง ให้น้อยแต่บ่อยครั้ง จึงต้อง
เสริมด้วยจุลินทรีย์ เพื่อช่วยลดเวลาการเลี้ยงและให้ผลผลิต
ได้ดี ที่ผ่านมามีเกษตรกรตัวอย่างที่นำไปใช้และประสบผลสำเร็จ
นับเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรที่มีพื้นที่ขนาดเล็กสามารถนำ
ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ (๔) **การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ
สู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวันโรงเรียน และเกษตรทฤษฎีใหม่**
ซึ่งศูนย์ศึกษาฯ ได้อบรมการเพาะเห็ดเศรษฐกิจให้นักเรียน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดจันทบุรี จังหวัด
ตราด และโรงเรียนรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ
รวมทั้งส่งเสริมการเพาะเห็ดเศรษฐกิจสู่ชุมชนแบบครบวงจร
เป็นอาชีพทางเลือกให้เกษตรกรรายย่อย ซึ่งใช้พื้นที่และ
เงินลงทุนน้อย เก็บผลผลิตได้เร็ว นอกจากนี้ ยังจัดทำแปลง
สาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อเป็นตัวอย่างแปลงเรียนรู้ให้แก่
เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้
และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตน (๕) **การปรับปรุง
บำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ** พื้นที่ดำเนินการและพื้นที่
ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ประสบปัญหา
ดินขาดคุณภาพ งานพัฒนาที่ดินได้ให้คำแนะนำแก่เกษตรกร
ในการแก้ไขปัญหาดินขาดคุณภาพ อาทิ พื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง
จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการขุดยกร่องเพื่อปลูกพืช

■ กิจกรรมการเพาะเห็ดเศรษฐกิจสู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวัน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และเกษตรทฤษฎีใหม่

■ กิจกรรมการปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ผสมผสาน พื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เป็นกรดจัด ปรับปรุงดินโดยการโรยปูนมาร์ล และปูนโดโลไมท์ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด น้ำหมักชีวภาพ สารสกัดสมุนไพร และปุ๋ยอินทรีย์ ส่วนการชะล้างพังทลายของดิน ปรับปรุงแก้ไข โดยส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกพืชได้ตามความต้องการ และลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น (๖) **ผลิตภัณฑ์และผลผลิตทางการเกษตรและประมงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และกลุ่มแม่บ้าน** พร้อมทั้งทรงเปิดอาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ “สิริพัฒนภัณฑ์” (อ่านว่า : สิ-หริ-พัต-ทะ-นะ-พัน) ซึ่งได้พระราชทานนาม เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ หมายถึงอาคารที่เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์อันเจริญและเป็นมงคล และพระราชทานพระราชนุญาตให้เชิญอักษรพระนามาภิไธย “ส.ธ.” ประดับที่ป้ายชื่ออาคาร พร้อมกันนี้ทรงเยี่ยมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผลผลิตจากกลุ่มแม่บ้านและเกษตรกร จากนั้นเสด็จฯ ไปทรงปลูกต้นแก้วเจ้าจอม (๗) **การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน และป่าชุมชน** ทอดพระเนตรการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน และป่าชุมชน โดยป่าชายเลนมีพื้นที่ประมาณ ๑,๑๐๐ ไร่ และป่าบกในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบนมีพื้นที่ประมาณ ๑๑,๐๐๐ ไร่ ศูนย์ศึกษาฯ ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนให้เห็นคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ รวมถึงส่งเสริมการรวมกลุ่มและจัดสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่ป่าชายเลนรวมทั้งจัดตั้งศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวคุ้งกระเบนขึ้น โดยมีสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาตินิเวศป่าชายเลน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าไปศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน ในรูปของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต (Living Museum) (๘) **การส่งเสริมการเลี้ยงกวางรูซ่า และการขยายผลสู่เกษตรกร** งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ รับกวางรูซ่าจากศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์หนองกวาง จังหวัดราชบุรี จำนวน ๖ ตัว เป็นเพศผู้ จำนวน ๑ ตัว และเพศเมีย จำนวน ๕ ตัว ได้ทดลองศึกษาการเลี้ยงกวางรูซ่าพบว่าสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี เลี้ยงง่าย และทนทานต่อโรค นอกจากนี้ งานปศุสัตว์ได้นำวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรมมาทำเป็นอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนอาหาร รวมทั้งจำหน่ายเขากวางอ่อนแบบสด และแปรรูปทำเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างรายได้อีกด้วย และ (๙) **รายงานผลการดำเนินงานเตรียมการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ประตุระบายน้ำคลองวังโตนด และรายงานความก้าวหน้าการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ**

■ อาคาร “สิริพัฒนภัณฑ์” อาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์และผลผลิตทางการเกษตรและประมงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และกลุ่มแม่บ้าน

■ ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านและเกษตรกร

■ กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน และป่าชุมชน

■ กิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงกวางรูซ่า และการขยายผลสู่เกษตรกร

■ การรายงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการฟื้นฟูทรัพยากรหอยชักตีน สัตว์น้ำประจำท้องถิ่นอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี

■ กิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง

พร้อมกันนี้ ทรงรับฟังบรรยายสรุปโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการฟื้นฟูทรัพยากรหอยชักตีน สัตว์น้ำประจำท้องถิ่นอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปบริเวณหาดแหลมเสด็จ ทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ เต่าทะเล หอยชักตีน ปูม้า และกุ้งกุลาดำ รวม ๖๗๐,๐๐๐ ตัว และเสด็จฯ ไปยังอาคาร กปร. โอกาสนี้ ได้มีพระราชปฏิสันถาร กับคณะองคมนตรี คณะอนุกรรมการฯ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ สรุปความว่า

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ นี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชกระแสว่า แต่ก่อนนี่ก็เป็นการพัฒนา เราจะอยู่กับแบบกรมใครกรมมัน หรือว่าแต่ละหน่วยงาน ก็มีพื้นที่ ที่ทิ้งจะทดลองหรือว่าขยายผลก็จะอยู่ในหน่วยของตนเอง แต่ว่าในแนวพระราชดำรินั้น ก็เอาพื้นที่เป็นหลัก เช่น พื้นที่ ที่คุ้งกระเบนนั้นก็เป็นที่ทะเล และก็มีพวกพืช สัตว์ทะเล มีป่าชายเลน รอบ ๆ ก็มีที่ชาวบ้านเขาทำสวนเพราะต่างจังหวัด มีชื่อเสียงในเรื่องการทำสวน

๒. ข้อสำคัญคืองานของแต่ละหน่วยงานนั้นก็มาร่วมกัน สมัยใหม่ก็เรียกว่า บูรณาการ คือร่วม ๆ กัน ใช้หลักวิชาของ หลาย ๆ สาขา เข้ามาเพื่อทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และแนะนำได้ว่าทำอย่างนี้เราควรรวมกลุ่มกัน ทำงานที่ทำคนเดียว อาจจะไม่ไผล เราก็ช่วยจัดตั้งช่วยแนะนำ นอกจากนี้ เขาก็มาดูงาน แล้วก็มาช่วยแนะนำเรื่องการตลาดได้

๓. เป็นศูนย์กลางที่ให้ความรู้ทั้งทางด้านเกษตรกรรม ทั้งทางด้านสุขภาพความเป็นอยู่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสหกรณ์ที่จะรวมกลุ่ม หรือการทำบัญชี เพื่อจะรู้ว่ามียารับรายจ่ายเท่าใด ก็เป็นงานหลัก ๆ ที่เราให้ความรู้ที่สำคัญ ต่อราษฎรหรือว่าเยาวชนได้

๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริแต่ละศูนย์ฯ ก็มีจุดเด่นของศูนย์ แล้วก็มีศูนย์ฯ บริวาร มีหมู่บ้าน บริวารที่รับความรู้ไป แดกก็ก้านสาขาให้ความรู้ต่อคนอื่นได้ดี รู้สึกชื่นชม และหวังว่าทุกท่านจะทำงานได้อย่างดี มีกำลังใจ และให้เป้าหมายของตนมีประโยชน์ และช่วยเหลือคนอื่นได้มาก ก็จะเป็นความภาคภูมิใจ และก็มีแรงที่จะทำต่อไป 🍀

■ พื้นที่ป่าชายเลน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เสด็จฯ ไปยัง โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และบางกอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ทรงเป็นประธานเปิดงาน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๔” (Thailand Research Expo 2021) ในการนี้ ทอดพระเนตรบูชานิทรรศการของ สำนักงาน กปร. ในชื่อ “นิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม” โดยมีศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร นำเสนองานวิจัย ๒ เรื่อง คือ การศึกษาลักษณะและอัตราการเจริญเติบโตของโคลูกผสมที่เกิดจากพ่อพันธุ์โคเนื้อภูพาน และการเปรียบเทียบสมรรถนะการเจริญเติบโต และลักษณะซากของโคลูกผสมภูพานชาโรเลส์ กับโคลูกผสมภูพานไทยฟรีเซียน สำหรับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ โดยศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำเสนองานวิจัยเรื่อง การผลิตพืชเมืองหนาวในโรงเรือนอัจฉริยะ นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ได้นำนิทรรศการโครงการค่ายเยาวชนชนรุ่นสานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) ร่วมจัดแสดงในงานดังกล่าวด้วย 🌿

■ นิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม

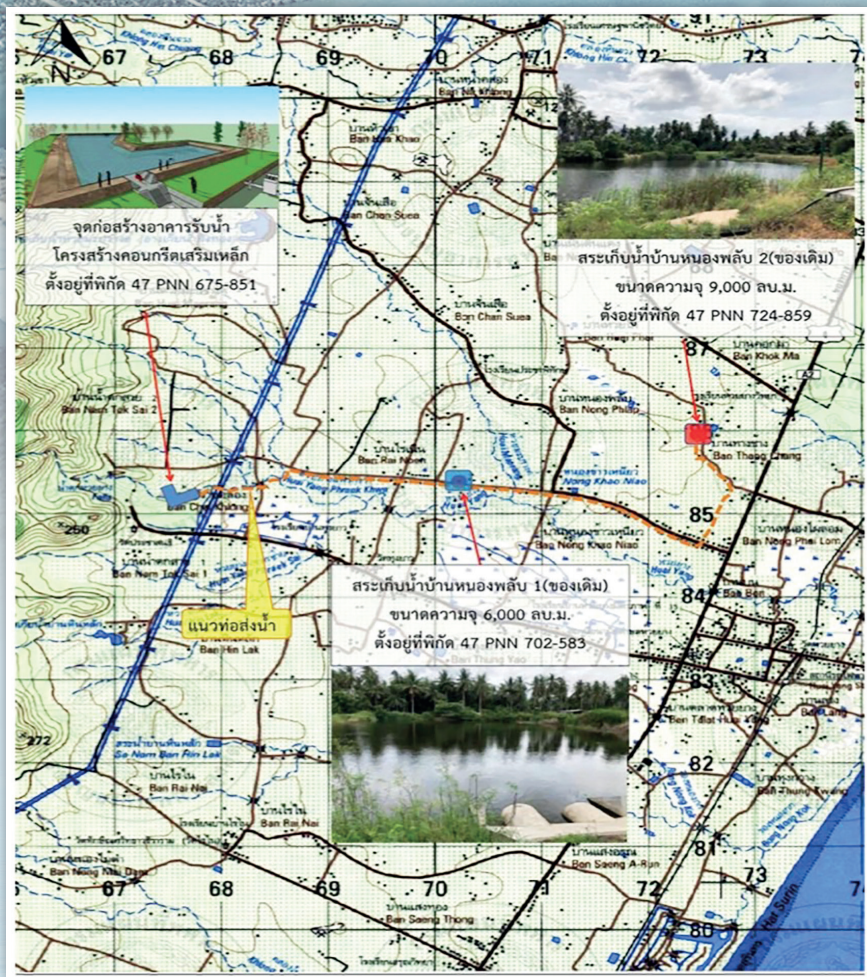

■ นิทรรศการโครงการค่ายเยาวชนชนรุ่นสานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp)

โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกขวา พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยมะปรางค์
ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายภัทร อุทัยฉาย
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

ห่างออกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ราว ๓๐ กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีห้วยยางแพรกขวา ซึ่งเป็นลำห้วยธรรมชาติที่ไหลจากเทือกเขาตะนาวศรี ผ่านป่าเขาเข้าหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนในตำบลห้วยยาง ให้มีน้ำกินน้ำใช้ แต่ห้วยยางแพรกขวา ไม่สามารถเลี้ยงวิถีผู้คนได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้งราษฎรได้รับความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร เนื่องจากไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำในพื้นที่ ในปี ๒๕๖๑ นายอำนาจ ปานทิพย์ และราษฎรตำบลห้วยยาง จึงได้ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยยางแพรกขวา บริเวณตำบลห้วยยาง เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน

โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกขวา
พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
มาตราส่วน ๑ : ๑๐,๐๐๐ ลำดับชุดที่ L7018 ระวัง 4932 III

พระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รั้งโครงการก่อสร้างแก้มลิงห้วยยางแพรงขวา พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายอำนาจ ปานทิพย์ และราษฎรตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอพระราชทานความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร เนื่องจากขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรเป็นประจำทุกปี

ลำห้วยยางแพรงขวาในอดีต

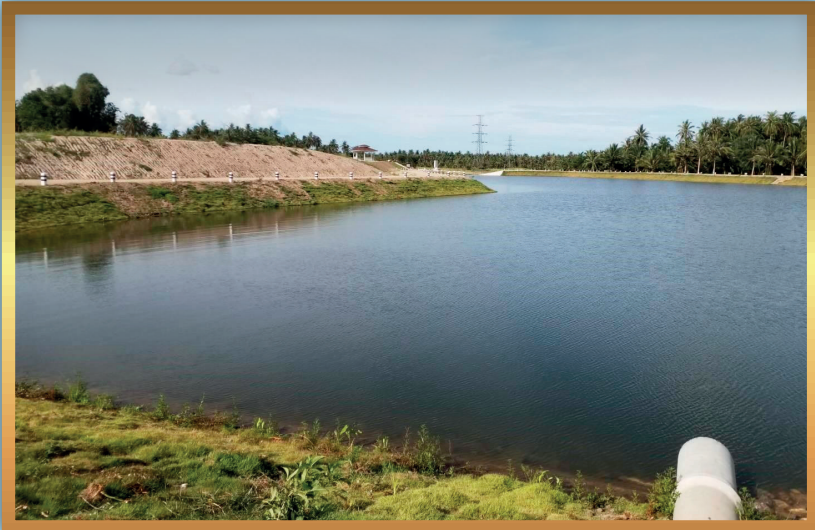
การดำเนินงานโครงการ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กปร. ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่กรมชลประทาน เพื่อดำเนินการโครงการแก้มลิงห้วยยางแพรงขวา พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยการขุดลอกพื้นที่แก้มลิงประมาณ ๔.๕ ไร่ และมีห้วยยางแพรงขวาเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ทั้งนี้ ได้มีราษฎรอุทิศที่ดินเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำ ทำให้ได้ความจุ ๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมเสริมทำนบดินบริเวณฝั่งขวาของแนวการขุดลอก ความสูงประมาณ ๒ เมตร ระยะทาง ๒๐๐ เมตร ก่อสร้างอาคารรับน้ำ อาคารระบายน้ำ และระบบส่งน้ำระยะทาง ๗ กิโลเมตร ส่งน้ำไปเก็บยังสระเก็บน้ำบ้านหนองพลับ ๑ และบ้านหนองพลับ ๒

โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรงขวา พร้อมอาคารประกอบ และระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในปัจจุบัน

พื้นที่รับประโยชน์ทั้งด้าน เกษตรกรรมและปศุสัตว์

โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกวา พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎร

การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารจัดการการใช้น้ำ
อย่างมีประสิทธิภาพ

พื้นที่รับประโยชน์ด้านเกษตรกรรม

โครงการแก้มลิงห้วยยาง
แพรกวาพร้อมอาคารประกอบ
และระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ แล้วเสร็จสมบูรณ์
ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ด้วยความ
ร่วมมือร่วมใจของราษฎร และการมี
ส่วนร่วมของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น
ภาครัฐ และภาคประชาชน ในทุก
ขั้นตอนของการดำเนินงาน

พร้อมกันนี้ได้มีการจัดตั้ง
กลุ่มผู้ใช้น้ำขึ้นเพื่อบริหารจัดการการ
ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้
ราษฎรในพื้นที่ตำบลห้วยยาง อำเภอ
ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จำนวน ๔ หมู่บ้าน ๔๙๗ ครัวเรือน
๑,๕๖๕ คน ได้มีแก้มลิงเก็บกักน้ำ
สำรองสำหรับการอุปโภคบริโภค

และทำการเกษตรอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี โดยมีพื้นที่
รับประโยชน์ จำนวน ๕๐๐ ไร่ ตลอดจนราษฎรได้มี
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่มีความสวยงาม ซึ่งสามารถ
ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวตำบลห้วยยาง

ด้วยน้ำพระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทำให้ราษฎรมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
อย่างหาที่สุดมิได้ สร้างความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของ
ตนเอง และพร้อมที่จะดูแลรักษาแก้มลิงแห่งนี้ ให้มีความ
ยั่งยืนสืบไป 🌿

ผลสำเร็จโครงการแก้มลิงห้วยยางแพรงขวา
เกิดจากการพัฒนาแหล่งน้ำและแหล่งกักเก็บน้ำสำรอง
สำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรอย่างเพียงพอ
ตลอดทั้งปี

ราษฎรในพื้นที่
๑,๕๖๕ คน

๔ หมู่บ้าน

พื้นที่รับประโยชน์
จำนวน ๕๐๐ ไร่

ขุดลอกพื้นที่แก้มลิง
ประมาณ ๔.๕ ไร่

ได้น้ำ ๑๐๐,๐๐๐
ลูกบาศก์เมตร

เติมน้ำให้สระ
บ้านหนองพลับ ๑ และ
บ้านหนองพลับ ๒

ปลูกหญ้าแฝก

เพื่อขยายพันธุ์จำหน่าย สร้างรายได้

นายภควัฒน์ บุญประกอบ
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ กรมป่าไม้
หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบูรณ์

นายณพชาติ สารสุวรรณ
กองแผนงานและยุทธศาสตร์
สำนักงาน กปร.

ศูนย์ส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยงานของกรมป่าไม้ ซึ่งมีภารกิจในการรณรงค์ส่งเสริมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของหญ้าแฝก และขยายผลแนวทางการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่จะส่งเสริมให้ราษฎรปลูกหญ้าแฝกเพื่อปรับปรุงดินและเป็นแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อจำหน่ายกล้าแฝก ซึ่งเป็นการส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกให้หลากหลายและเกิดความยั่งยืนอีกทางหนึ่ง จึงได้มีการประชาสัมพันธ์หาผู้สนใจเข้าร่วมเป็นแปลงตัวอย่างในการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการขยายพันธุ์จำหน่าย และเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการส่งเสริมราษฎรผู้สนใจรายอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ ศูนย์ส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมทั้งจะรับซื้อกล้าหญ้าแฝกเพื่อใช้ในกิจกรรมของหน่วยงานและหากมีมากพอก็จะเป็นหน่วยงานกลางในการหาผู้รับซื้อ ซึ่งในปี ๒๕๖๓ นายจเร มั่นทรัพย์ มีความสนใจและได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

นายจเร มั่นทรัพย์

นายจเร มั่นทรัพย์ อายุ ๕๘ ปี ชาวบ้านป่าแดง
ท้องที่ หมู่ ๕ ตำบลป่าเลา อำเภอมืองเพชรบูรณ์
จังหวัดเพชรบูรณ์ มีที่ทำกินประมาณ ๒๕ ไร่ เดิมที
ใช้พื้นที่ทำการเกษตรโดยการปลูกข้าวโพด ปัจจุบัน
ได้เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินดังกล่าวมาปลูกพืชแบบ
ผสมผสาน ประกอบด้วย นาข้าว กล้าย ไร่พวก มะพร้าว
อ้อยหวาน เสาวรส พุทรา และมีการปลูกไม้ผล
แทรกในสวนกล้ายอีกหลายชนิด ได้แก่ ส้มโอ มะม่วง
มะยงชิด ลำไย ทั้งนี้ พื้นที่ทำกินของนายจเรฯ อยู่ติด
ลำห้วยธรรมชาติ แต่เส้นทางเข้ามีความยากลำบาก ใช้เวลา
เดินทางจากบ้านถึงพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ ๑ ชั่วโมง
การเดินทางต้องใช้รถแทรกเตอร์หรือรถการเกษตร
ที่ดัดแปลงเป็นระบบขับเคลื่อน ๔ ล้อ ในฤดูฝน
จะไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ และนี่ก็เป็นเหตุผลข้อหนึ่งที่

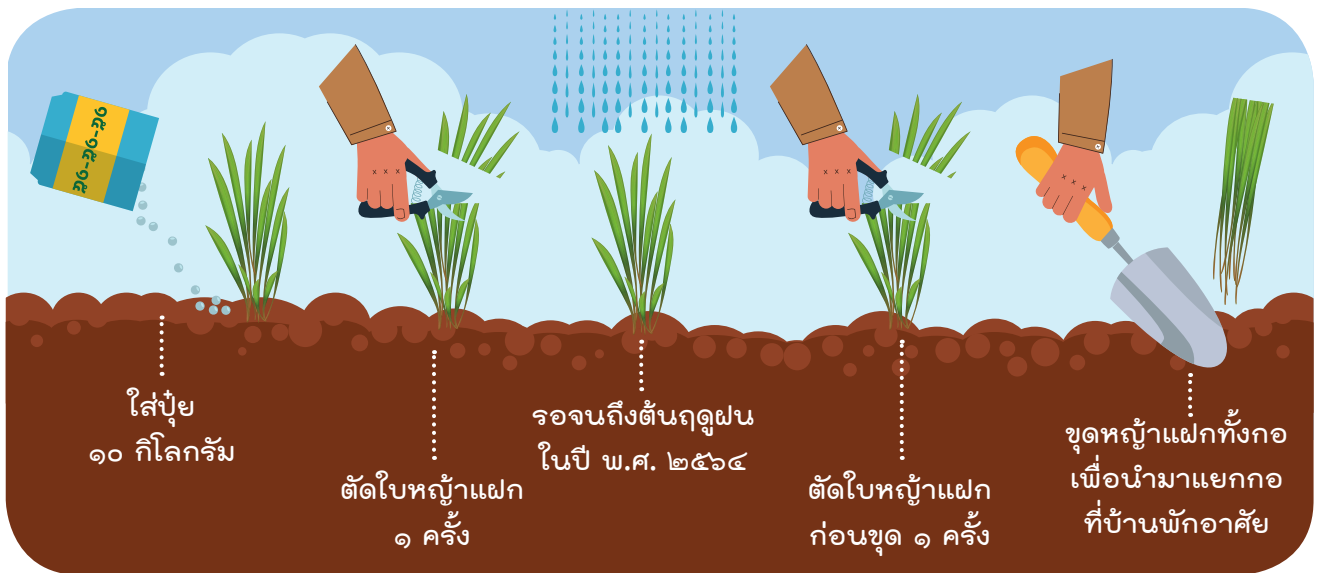
หันมาปลูกพืชแบบผสมผสานและไม้ผล ประกอบกับ
ไม่สามารถเข้ามาดูแลพื้นที่การเกษตรได้อย่างสม่ำเสมอ
จึงเลือกปลูกพืชที่ต้องการการดูแลน้อย แต่การที่จะปรับ
เปลี่ยนพื้นที่ทั้งหมดมาปลูกไม้ผลเลย ต้องลงทุนและต้อง
ดูแลรักษามากจึงค่อยๆ ปรับเปลี่ยน แปลงไหนปรับเปลี่ยน
ไม่ทันก็ยังคงปลูกข้าวโพดต่อไป

นายจเรฯ มีความสนใจและได้เข้าร่วมเป็นแปลงตัวอย่างในการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการขยายพันธุ์จำหน่าย โดยใช้พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๑ ไร่ ใช้กล้าหญ้าแฝกแบบเปลือยราก จำนวน ๒๐,๐๐๐ กกล้า เพราะขนส่งสะดวก มีการไถพื้นที่ด้วยแทรกเตอร์ เพื่อเตรียมแปลง และขุดหลุมปลูก ระยะปลูก ๕๐x๕๐ เซนติเมตร หลุมละ ๔ กกล้า หลังจากนั้นดูแลแปลงปลูกต่อไปจนถึงระยะเวลาที่หญ้าแฝกสามารถขุดจำหน่ายได้ โดยหน่วยงานมีการติดตามให้คำแนะนำในการดูแลรักษาเป็นระยะ

การดูแลรักษาแปลงหญ้าแฝก ได้มีการใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ประมาณ ๑๐ กิโลกรัม หวานทั่วแปลง จำนวน ๑ ครั้ง ตัดใบหญ้าแฝก ๑ ครั้ง จนถึงต้นฤดูฝนในปี ๒๕๖๔ มีการตัดใบหญ้าแฝกก่อนขุดจำหน่าย อีก ๑ ครั้ง แล้วดำเนินการขุดหญ้าแฝกทั้งกอ ขนส่งลงมาเพื่อนำมาแยกกอที่บ้านพักอาศัย โดยขุดหญ้าแฝก เนื้อที่ ๑ งาน ได้หญ้าแฝก จำนวน ๓๐,๐๐๐ กกล้า กกล้าละ ๐.๒๕ บาท เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท หลังจากนั้นไม่สามารถเข้าไปขุดต่อได้ เนื่องจากฝนตกต้นฤดูกาล

จากการสอบถามพูดคุยกับ นายจเร มั่นทรัพย์ ถึงความพึงพอใจที่ได้รับ นายจเรฯ กล่าวว่ามีความพอใจอย่างมาก เนื่องจากถ้าปลูกข้าวโพดจะมีรายได้ประมาณ ๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ แต่แปลงที่ปลูกแฝก ขุด ๑ งาน จำหน่ายได้ ๗,๕๐๐ บาท เนื่องจากปีนี้ฝนตกเร็วกว่าทุกปี และตกต่อเนื่องจนไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ ซึ่งหากสามารถขุดออกจำหน่ายได้หมดก็จะมีรายได้มากกว่านี้ ทั้งนี้ หลังจากขุดหญ้าแฝกออก ดินก็ได้รับการปรับปรุงจากการกระจายของรากหญ้าแฝก และรากหญ้าแฝกที่เหลือก็จะย่อยสลายเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

นายจเรฯ ยังกล่าวอีกว่า ในปี ๒๕๖๕ จะขุด
หญ้าแฝกที่เหลือส่วนหนึ่งจากพื้นที่ต้นมาปลูกในแปลง
ทำกินที่อยู่ในบริเวณหมู่บ้าน ที่ลูกเขยเป็นผู้ทำการ
เกษตร โดยจะแบ่งปลูกแฝกเพื่อขยายพันธุ์จำหน่าย
เนื้อที่ ๑ ไร่ และคาดว่าจะสามารถดูแลรักษา
หญ้าแฝกได้ดีกว่าแปลงที่ทำอยู่เดิมและขุดจำหน่าย
ได้รายได้มากกว่า

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อขยายพันธุ์จำหน่าย
เป็นอาชีพทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ มีผลตอบแทน
ต่อพื้นที่สูง ดูแลรักษาน้อย ความเสี่ยงเรื่องโรค
และแมลงต่ำ อีกทั้งหากมีการวางแผนจัดการที่ดี
จะได้ประโยชน์จากใบหญ้าแฝกในด้านอื่น ๆ อีก ได้แก่
ทำหลังคา ทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น หรืออาจจำหน่ายได้อีก
ซึ่งช่องทางการจำหน่ายมีได้หลายทาง ทั้งติดต่อกัน
โดยตรงและแจ้งขายในระบบออนไลน์ ผู้ที่สนใจก็ควร
ศึกษาหาข้อมูลด้านการตลาดและความเสี่ยง ซึ่งอาจ
แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ สำหรับในท้องที่จังหวัด
เพชรบูรณ์ ที่หน่วยงานฯ ส่งเสริม นั้น มีความต้องการ
กล้าแฝกมากพอสมควร อย่างไรก็ตาม การปลูกหญ้าแฝก
ยังมีประโยชน์อีกทางหนึ่ง คือหญ้าแฝกช่วยปรับปรุง
สภาพภาพของดินให้ดีขึ้น หากพื้นที่การเกษตรนั้นสภาพ
ดินไม่ดี ในแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝก สามารถปลูกแทรก
ด้วยไม้ผล โดยเว้นช่องปลูกตามความเหมาะสม ให้หญ้าแฝก
ช่วยเป็นพืชพี่เลี้ยงให้ไม้ผล จนไม้ผลเจริญเติบโต
ก็จะเป็นการดำเนินการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
อีกด้วย 🌿

หลักการทรงงาน และการนำมาปฏิบัติ

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการ มูลนิธิชัยพัฒนา บรรยายให้แก่ผู้เข้ารับ การอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริ (นปร.) รุ่นที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ๑๐๑ อาคารสำนักงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“...ยินดีที่จะได้มาพูดคุยในเรื่อง ที่คิดว่าน่าจะเป็นที่สนใจของทุกคน ถึงแม้พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ แต่คำสอนของพระองค์นั้นยังคงอยู่กับเราตลอดไป ทรงเคยวิจารณ์พวกเรา ครั้งหนึ่งโดยตรง มีรับสั่งว่า น่าเป็นห่วง พวกเราคนไทย ติดอยู่แค่เปลือกไม่ค่อย รู้ถึงแก่น หมายความว่า ทำอะไรก็ทำแต่ ผิวเผินและติดอยู่แค่ที่เปลือกตัวอย่างเช่น มองไปที่ต้นไม้เราก็เห็นว่า นี่คือเปลือก ต้นมะขามเปลือกขรุขระ ต้นยูคาลิปตัส

ผิวเรียบ แต่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับต้นไม้เลย ว่าอายุเท่าไร ระหว่างอายุของต้นไม้ที่ผ่านอะไรมาบ้าง ปีไหนแห้งแล้ง ปีไหนมีน้ำ อุดมสมบูรณ์ เพราะเราไม่ได้ลงลึกถึงแก่น เราไม่เห็นวงรอบภายในของเรา เราถูกสอน ให้หาเหตุก่อน เมื่อหาเหตุได้แล้ว จึงหาทาง แก้ปัญหา เหมือนแพทย์วินิจฉัยโรคถูก ให้ยาถูก คนไข้ก็หายป่วย แต่ถ้าเริ่ม วินิจฉัยโรคผิด คนไข้ก็อาจมีโอกา สเสียชีวิตเร็วขึ้น ฉับใดก็ฉับนั้น...”

เริ่มต้นก็ได้แนวคิดดี ๆ ไปปรับประยุกต์ใช้กันแล้ว คณะบรรณาธิการเห็นว่าคำบรรยายของท่าน สอดแทรกความรู้ และร้อยเรียงเป็นเรื่องราวมาลงในวารสารฯ ทั้งนี้ เพื่อความครบถ้วน และยังคงความรู้ที่น่าสนใจของเนื้อหาามอบให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งจะขอเริ่มต้นตั้งแต่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เริ่มเข้าถวายงานพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ปี ๒๕๒๔ ขณะนั้นผมดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองวางแผนเตรียมพร้อมด้านเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และถวายงานเรื่อยมาในตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นระยะเวลา ๑๘ ปี ในระยะแรกที่พอรู้ว่าจะต้องมาถวายงานนั้น เริ่มรู้ตัวเลยว่า เรานั้นไม่รู้จักพระองค์เลย จึงเริ่มศึกษาจากประโยคที่เราเคยผ่านสมองมาตั้งแต่เด็ก ตอนนั้นมาฟังพิจารณา ถ้าใครเคยบวชเรียนแล้ว คำสำคัญในพระพุทธรศาสนา คือ โยนิโสมนสิการ (พิจารณา) เราต้องรู้จักพระองค์แล้ว เราจะต้องไปทำงานถวายพระองค์ นั่งพิจารณาประโยค

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พึงเข้าใจวันนั้นว่า คำว่า “เราจะครองแผ่นดิน” ลึงเกตประโยคดู ทรงพิถีพิถันใช้คำที่ถูกต้อง “เราจะครอง” ไม่ได้ใช้คำว่าปกครอง “ครอง” เป็นคำที่เหมาะสม สึกซึ่ง คำว่า “ครองแผ่นดิน” แผ่นดินไม่ใช่นามธรรมจับต้องได้ เพราะส่วนประกอบของแผ่นดิน คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ แล้วดิน น้ำ ลม ไฟ คืออะไร ให้เรามองงานข้าว **ถ้าไม่มีดิน ไม่มีน้ำ ไม่มีลม ไม่มีไฟ จะไม่มีอาหารอยู่ในจาน ทุกอย่างมาจากดิน น้ำ ลม ไฟ ทั้งหมด และมนุษย์นั้นเป็นผู้สร้างและผู้ทำลาย พระองค์ทรงรักษา ดิน น้ำ ลม ไฟ ตลอด ๗๐ ปี แล้วรักษาไว้ให้ใคร เพื่อพระองค์ต่อเนื่องไปถึงลูกหลานเราด้วย ถึงได้มีคำว่า “ยั่งยืน”** และการดูแลแผ่นดินนั้นมีเงื่อนไข “โดยธรรม” ใช้ธรรมะเป็นหลัก ธรรมะคือ **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”**

ความดีและถูกต้อง เวลาที่ปฏิบัติงาน ต้องมาพร้อมกันทั้ง ๒ คำ ต้องดี และถูกต้อง เห็นความดีคือความถูกต้อง เพราะความดีบางอย่างไม่ถูกต้อง ความถูกต้องบางอย่างก็ไม่ได้ พระองค์จึงทรงวางเป้าหมายไว้ แต่ไม่ใช่เพื่อความมั่งคั่ง ไม่ได้บอกมาให้ร่ำรวย ไม่ใช่เพื่อความเติบโตของเศรษฐกิจ และไม่ได้สอนให้เราจนด้วย แต่ทรงข้ามคำว่า “เงิน” ออกไป เพราะว่ามันเป็นของสมมุติ ให้เราข้ามคำว่า “เงิน” ออกไป แล้วไปสู่คำว่า “ประโยชน์” มันไม่สำคัญว่ามีเงินเท่าไร ประเด็นสำคัญคือใช้เงินอย่างไร งบประมาณของหน่วยงานมีเท่าไรไม่ใช่เรื่องสำคัญ ทุกบาททุกสตางค์ของงบประมาณถูกใช้ให้เป็นประโยชน์หรือไม่? ถ้าเป็น

ประโยชน์มันก็เกิดความสุข แม้กระทั่งเงินส่วนตัวของเราถ้าเราใช้เงินไม่มั่วเพื่อยใช้เล่นการพนัน กินเหล้าเมายามันก็ทุกข์ เพราะฉะนั้นประโยคของพระองค์นั้นสุดยอดแล้ว **“เพื่อประโยชน์สุข”**

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ทรงครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์ ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”** คำสามคำ “จะสืบสาน รักษา ต่อยอด” แปลตรงไปตรงมา คือ สมเด็จพระบรมชนกนาถทรงงานไว้อย่างไร จะทรงงานตามอย่างนั้น คือ สืบสาน สมเด็จพระบรมชนกนาถทรงก่อตั้งไว้อย่างไรจะทรงรักษาไว้และเมื่อสมเด็จพระบรมชนกนาถทรงสร้างอะไรที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ไว้ จะทรงต่อยอดให้ดียิ่งขึ้นไป เป็นนัยสำคัญที่พระองค์สื่อออกมาให้เราเราได้รับรู้ รับทราบ รับปฏิบัติ สรุปผลที่รัชกาล ที่ผ่านมานางยังไปต่อเนื่อง ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ดังโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๔,๘๐๐ โครงการ อยากให้เราลองให้ไกล ให้ลึกซึ้ง เลิกพูดเรื่องปริมาณของโครงการ ให้มองว่าสิ่งที่พระองค์พระราชทานไว้ ๔,๘๐๐ กว่าโครงการ คือ ๔,๘๐๐ กว่าบทเรียน บทเรียนเกี่ยวกับน้ำ เกี่ยวกับดิน เกี่ยวกับป่า และเป็นบทเรียนที่เป็นที่ประจักษ์จับต้องได้ ได้เห็นการปฏิบัติที่แท้จริง เคลื่อนไหวได้ด้วยศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง และเป็น One Stop Service เป็นหน่วยงานราชการให้บริการประชาชนอย่างสะดวก ทำงานจุดเดียวทุกหน่วยงาน อยู่ตรงนั้น มาทำงาน ๑๔ หน่วยงานไม่ต้องเอารถมา ๑๔ คัน ใช้อยู่แค่คันเดียวก็พอ เป็นการประหยัดด้วย

แล้วทรงสอนว่า เวลาเราจะสร้างบ้าน สิ่งแรกที่เราต้องทำก่อน คือ ฝังเสาเข็ม หรือรากฐานอย่างแข็งแรงติดประตูห้อง หน้าต่าง ฝ่าม่าน เครื่องปรับอากาศ บ้านทุกหลังต้องฝังเสาเข็มให้ได้ก่อน เสาเข็มนั่นคือ ธรรมะ แปลว่า คนเราต้องเริ่มทำความดี สร้างพื้นฐานก่อน โดยมี **ทศปิฎกธรรม 90** ให้ปฏิบัติ ดังนี้

ทาน (ทาน)

เริ่มต้นจากการให้ อากัปกิริยาอันยิ่งใหญ่ของคนไทย คือการให้ มูลนิธิชัยพัฒนาประกาศ ไม่เรียก พระองค์ห้ามไม่ให้มูลนิธินี้เรียก แล้วถามว่าจะเอาเงินมาจากที่ไหน พระองค์รับสั่งว่า เวลาที่ไปเรียกรเขา เขาเต็มใจให้หรือเปล่าไม่รู้ เขาให้ด้วยความเกรงใจหรือถูกบังคับมาให้ก็ได้ ถ้าไม่เรียกรเราทำอะไร เราก็ต้องเล่าให้เขาฟัง เมื่อเขาศรัทธาแล้วเขาก็ให้โดยไมหวังผลตอบแทน ไม่จำเป็นต้องเป็นวัตถุ ให้น้ำใจ ให้รอยยิ้มสักนิดไม่ต้องลงทุนอะไร พบใครก็ยิ้มให้เขา พระองค์นั้นทรงให้หมดทุกอย่าง เคยรับสั่งไว้ครั้งหนึ่งว่า บ้านเมืองเราสามารถรอดมาอยู่ ทุกวันนี้ได้แม้ปรากฏการณ์โดมิโน (Domino Effect) มาอยู่ที่เมืองไทยหลังจากเวียดนาม ลาว เขมรแตกสลายแล้ว แต่ก็ไม่มีผลกับไทย สาเหตุเพราะคนไทยเรายังให้กันอยู่ ซึ่งตรงกับ ทศปิฎกธรรมข้อที่ ๑ การเป็นข้าราชการที่ดีต้องรักการให้ ให้บริการแก่ประชาชน ให้เวลากับงาน ให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำได้โดยไมหวังประโยชน์อะไรตอบแทน ทุกคนมีส่วนเกินที่จะให้ สังคมทั้งนั้น

ศีล (ศีล)

ศีลเป็นหลักพื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์ เราชอบหรือไม่ ให้ใครมาฆ่าเรา ให้มาโกหก ใช้ยาเสพติด ขโมยของ ละเมิดภรรยาและบุตรของเรา แมลงตัวหนึ่งพระองค์ก็ไม่ฆ่า ๓๕ ปี เข้าเผ้าฯ ถวายงานมาตลอด ทรงปิดแมลงออก ออกจากป่ามา พระนักรัตร์พระองค์ออกมา พวกเรามีแต่ซากแมลง ติดมาเต็มเลย ทากกัดพระองค์ ก็หยุดรถเอาทากปล่อยข้างทาง เพราะฉะนั้นขอให้ยึดมั่นในศีล ๕ ข้อ

บริจาค (บริจาค)

แปลว่าให้อีกแล้ว ความยิ่งใหญ่อยู่ที่การให้ ต่างกัน อย่างไรระหว่าง ทาน คือ ให้เพื่อให้ไป ไม่สนใจว่าเขาจะ ให้กลับคืน แต่ บริจาค คือ ให้ของเล็กเพื่อประโยชน์ที่ใหญ่ กว่า ยกตัวอย่าง บริจาคคนละ ๕-๑๐ บาท ได้โรงเรียน โรงพยาบาลกลับมา ทุกอย่างทุกครั้งที่เราทำอะไร สำหรับ ส่วนรวมที่มันใหญ่กว่าตัวเรา อันนี้คือความหมายของ คำว่า บริจาค

อาชชว (ความซื่อตรง)

คำนี้ยิ่งใหญ่ เพราะนำมาแก้โรคร้ายประจำชาติ ในขณะนี้ เมื่อเราเป็นข้าราชการ เรารับงานจาก พระองค์มาแล้วทำผิดไม่ได้ แสวงหาประโยชน์ไม่ได้ พระองค์รับสั่งว่า ใครอยากถวายให้ลาออกจาก ราชการไปประกอบธุรกิจ พระองค์ไม่ทรงห้าม แต่เมื่อ ตัดสินใจเข้ามารับราชการแล้ว เราต้องทำในสิ่งที่ ถูกต้อง และหากเราอยู่อย่างพอดี อยู่อย่างไม่ต้อง สนใจอะไรนัก มีเท่าไรก็อยู่เท่านั้น ใครมีฐานะพอเอื้อ อำนวยได้ก็จะอยู่แบบดีหน่อย ใครมีเฉพาะเงินเดือน ต้องพยายามบริหารจัดการดี ๆ ความจริงก็อยู่ได้ ไม่จำเป็นต้องโกง

มททว (ความอ่อนโยน)

การเป็นผู้ นำต้องอ่อนน้อม ถ่อมตน พระองค์ทรงคุกเข่าต่อหน้า ประชาชน นั่งพับเพียบกับพื้นคุยกับ ประชาชน แล้วมาดูที่เราทำได้ไหม ทรงทำเป็นแบบอย่าง แม้กระทั่งภาย ยายตุ้มที่มาถวายดอกบัวที่เหี่ยวอยู่ใน มือ แสดงว่ามารอดตั้งแต่เข้าได้เข้า เผ้าฯ ตอนบ่าย ไม่ประทับนั่งแต่ทรง ก้มไปจนพระนักรัตร์พระองค์กับหน้าของยายตุ้มแทบจะแนบชิดกัน เรียก ร้อย มารยาทอ่อนน้อมถ่อมตน ท่านทั้งหลายจึงต้องจำไว้ว่า ยิ่งใหญ่เท่าใดสูงเท่าใด ยิ่งต้องลงให้ต่ำเท่านั้น พญาอินทรีเวลาบิน อยู่สูงเพียงไรสายตาก็มองข้างล่าง ข้าราชการชั้นผู้น้อยนั้นมองขึ้น ข้างบนจะได้รู้นโยบายขององค์กรไปทางไหน นายไปทางไหนจะได้ ตามถูก แต่ตัวนายต้องมองข้างล่าง ยิ่งสูงเท่าใด ยิ่งต้องมองต่ำ เพราะปัญหาอยู่ข้างล่าง ผู้ร่วมงานอยู่ข้างล่าง

ตบ (ความเพียร)

ตอนบวชอยู่วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร ถ้ามองอาจารย์เจ้าคุณระแบบ ว่า ตบ แปลว่าอะไร ท่านแปลว่า เจตนาแรงกล้า พระองค์ทรงมีความเพียร ไม่ว่าฝนตกแดดออก เสด็จฯ ไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจอย่างหนัก ๗๐ ปี จนกระทั่งพระวรกายไม่สมบูรณ์แข็งแรง ภายหลังประชวร และจากนั้น พระราชดำเนินไม่ได้ต้องประทับรถเข็นพระที่นั่งแล้วก็ค่อย ๆ ประชวรเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ เพราะตรากตรำทรงงานเป็นเวลา ๗๐ ปี

อกุโร (ความไม่โกรธ)

วันหลังใครจะโกรธแนะนำให้นั่งส่องกระจกสังเกตตนเอง ผมโมโหแต่ไม่ค่อยโกรธ โมโหเดี๋ยวก็หายอย่าไปใส่ใจ เกลียดอะไรต่ออะไรมันทรมาณใจเรา มันไม่ได้ทรมาณใจคนอื่น เพราะฉะนั้นคุมสติให้ดี

อวิหิงสา (ความไม่เบียดเบียน)

ถ้าเบียดเบียนกันไปเบียดเบียนกัน มาไม่รู้จบ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการยิงและระเบิดกันไปกันมา ฆ่ากันอยู่ อย่างนี้ สงครามต่าง ๆ ทั่วโลก แล้วมีใครมีความสุขหรือไม่ บ้านแตกสาแหรกขาด เพราะฉะนั้น อย่าเบียดเบียนกัน

ขบถ (ความอดทน)

อย่าหวังเลยชีวิตเรานั้นเต็มไปด้วยความสุข ทุกข์ สุข มันจะสลับกันอยู่อย่างนี้ ชั้นตี แปลว่าอดทน ขอแปลเพิ่มอย่างหนึ่ง คือ เฉยกับ ความสุขและความทุกข์ที่เกิดขึ้น ถูกรวิพากษ์วิจารณ์ก็เฉย เมื่อนิ่งแล้วทุกอย่างจะผ่านไป ไม่ต้องอดทนเพราะมันต้องผ่านไป มันทำยาก เฉยดีกว่า ทำงานกว่าอดทน

อวิรรณ (ความเที่ยงธรรม)

ไม่ยอมทำผิดไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้ง กฎหมาย ประเพณี ความเชื่อ ให้ดำรง ตนอยู่ในความถูกต้องตลอดเวลา

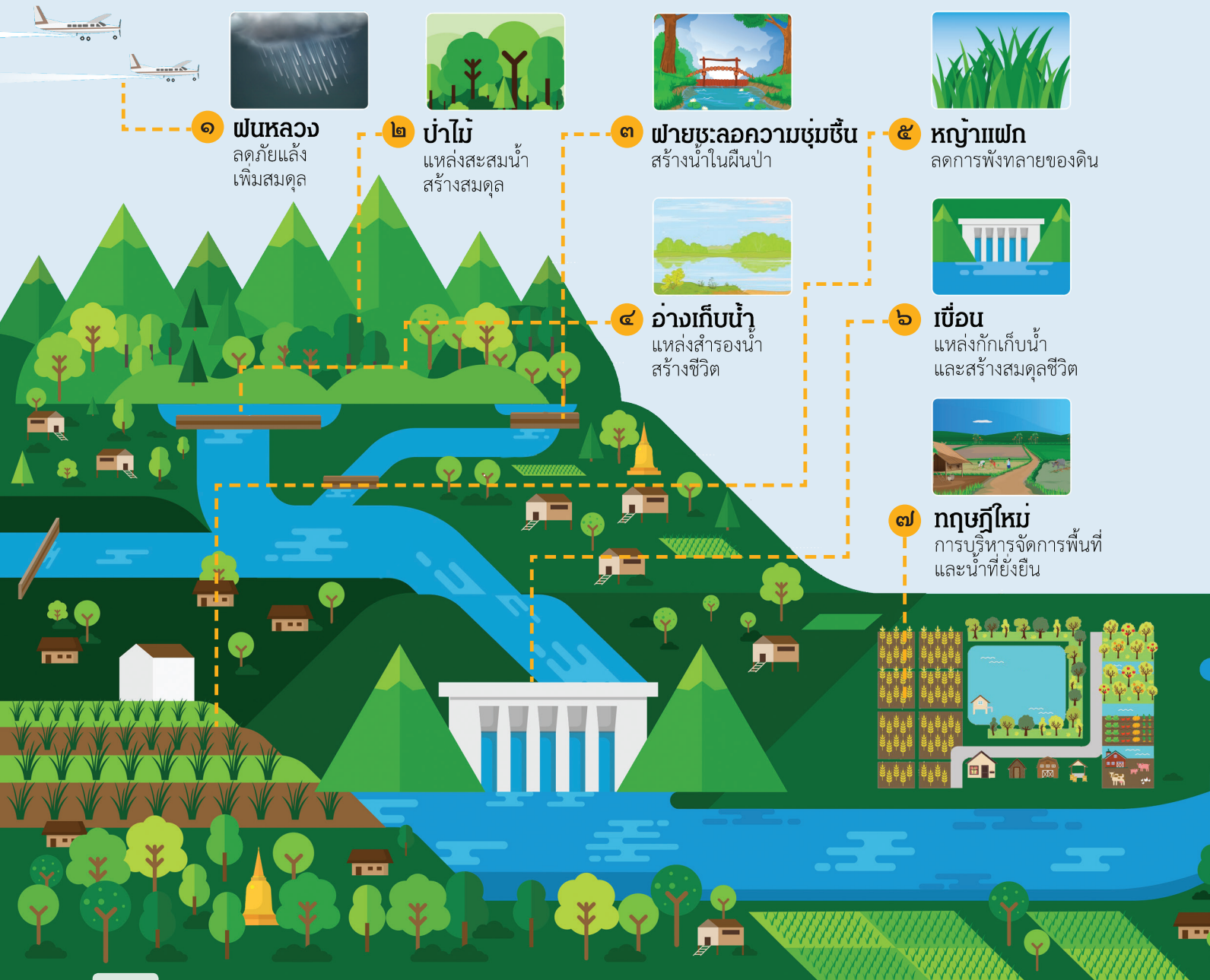

หน้าที่ของเราและของพระองค์นั้น จะคล้าย ๆ กัน ในฐานะข้าราชการ พระองค์ทรงปฏิบัติอย่างไร เราปฏิบัติ ตามอย่างนั้น เมื่อปี ๒๕๒๒ สำนักข่าว BBC สัมภาษณ์พระองค์ มีรับสั่งว่า พระมหากษัตริย์ไม่ได้นั่งอยู่บนบัลลังก์ อย่างเดียว ข้าพเจ้าคิดว่า ข้าพเจ้าทำ สิ่งต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ ต่อประเทศเท่านั้น บางทีประโยชน์นี้ อาจเป็นส่วนเล็ก ๆ ที่เป็นประโยชน์ขอ ให้ทำ ถ้าทุกคนทำแต่สิ่งที่มีประโยชน์ บ้านเมืองก็จะสงบเจริญ ท่านเตือนเรื่อง ทำเพื่อส่วนรวม ทำเพื่อประเทศชาติ ความเจริญของประเทศชาติคือของ ส่วนรวม เกิดจากการกระทำ เราทุกคน มีหน้าที่รับผิดชอบบ้านเมือง แล้วอย่า บอกว่าเป็นหน้าที่รัฐบาล คนนั้นคนนี้ ไม่ใช่ แต่เป็นเราทุกคน เพราะฉะนั้นต้อง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ใครถนัดอย่างไรน ทำอย่างนั้น ไม่จำเป็นต้องทำทุกอย่าง เหมือนกัน แล้วพอประกอบส่วนขึ้นมา บ้านเมืองก็อยู่ได้ เมื่อเราอยู่ได้ลูกหลาน ก็อยู่ได้ นี่เป็นส่วนรวม ถ้าเราทั้งขยะ ลักขินหนึ่งเท่ากับทั้งใส่หน้าเรา เพราะเราก็ตูยอยู่ในแผ่นดินนั้น ไม่ได้ไปไหน ให้ยึดมั่น ผลประโยชน์แผ่นดิน ความถูกต้อง เป็นธรรมเป็นสิ่งสำคัญของการปฏิบัติ งานของข้าราชการ เพราะการยึดมั่น ทำให้จิตใจจากเพียร ปฏิบัติให้บรรลุ และสามารถป้องกันความผิดพลาด เสียหายได้ ข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ใน ตำแหน่งใดสำคัญทั้งนั้น ทุกคนต้อง พึ่งพาซึ่งกันและกัน หมอผ่าตัดมือเย็บม แต่ไม่มีพยาบาลคอยส่งเครื่องมือให้หมอ จะผ่าตัดไม่ได้ ดังนั้น ต้องปฏิบัติด้วยความ เข้มแข็ง เสียสละและระมัดระวัง ให้ทุกอย่างเป็นไปอย่างถูกต้องเที่ยงตรง ระลึกถึงสิ่งที่ทำอยู่เสมอว่า สิ่งที่ทำเป็น ทุกข์สุขของประชาชน เพราะอาจจะ ทำให้เจริญหรือเสื่อมก็ได้

“จากนภา ผ่านภุผา สู่มหานคร”

ก่อนจะรู้หลักการว่าทำอะไรขึ้นมาั้น ควรรู้ก่อนว่าตนทำอะไรบ้าง หลักการนี้ เกิดจากการมี Story มีบางคนทำให้ผม ย่องานพระองค์ให้เหลือหน้าเดียว ไปนอนคิดอยู่หนึ่งคืน ตอนเช้ามาวาดภาพ ไม่ใช่ศิลปินเลยวาดไม่สวยแต่คิดว่า สื่อออกมาได้พอสมควร มีประโยคหนึ่ง ผุดขึ้นมาในหัว คือ “จากนภา ผ่านภุผา สู่มหานคร”

งานของพระองค์เริ่มจากบนท้องฟ้า เรามองไปบนท้องฟ้าเจอแต่ก้อนเมฆ พระองค์ทอดพระเนตรเป็นน้ำ และด้วย จิตเมตตาที่พระองค์คิดต่อ ทำอย่างไร จะเอาน้ำจากบนท้องฟ้ามาให้คนใช้ เป็นจุดกำเนิดของฝนหลวง เอาโซเดียม ไบคาร์บอเนต คือเอาเกลือไปโรย

พอเกลือดูดความชื้นก็กลายเป็นเม็ดฝน
ลงมา แต่ทำจริง ๆ มีรายละเอียดกว่านั้น
มีหลายสูตร พระองค์ก็เอาน้ำลงมาใช้ได้
ต่อจากนั้น ก็เอาเม็ดฝนนำไปใช้
ประโยชน์ ภาชนะคือภาชนะของประเทศ
พอดำเนินการฝนหลวงเป็นเม็ดฝนขึ้น
มาแล้ว ฝนตกลงมากก็โดนพื้นที่สูงของ
ประเทศก่อน คือยอดเขาที่สูง บริเวณนี้
ส่วนหนึ่งเป็นต้นน้ำลำธาร ฝนต้อง
ทำงาน ถ้าไม่ทำงานอยู่กับพระองค์
ไม่ได้ มีน้ำจากยอดเขาแล้ว จนถึง
กลางเขาเริ่มปลูกป่า ส่วนนี้เรียกว่า
“ป่าอนุรักษ์” ป่าต้นน้ำลำธารห้ามนำ
เอาต้นยูคาลิปตัส ต้นไม้ต่างถิ่นเข้าไป
ให้ทุกอย่างคงอยู่ในสภาพเดิมหมด พอ
มาถึงกลางภูเขา พระองค์ให้ทำอ่างเก็บ
น้ำดักน้ำเอาไว้ พอมีอ่างเก็บน้ำก็มีปลา
ทำกระชังปลาขึ้นมา และชั้นน้ำใต้ดินมัน
จะระเหยเป็นไอน้ำทำให้ป่าสมบูรณ์ด้วย

พอน้ำไหลจากกลางภูเขามาสู่ตีนภูเขา
เป็นการปลูกป่าที่ ๒ ที่ไม่ใช่ป่าอนุรักษ์
แต่เรียกว่าป่าเศรษฐกิจ อาจเป็นสวน
ผลไม้ ยางพารา ปาล์ม หรืออื่น ๆ แต่
ปลูกในปริมาณมาก ๆ ก็เป็นป่าแต่ป่านี้
ขายได้ สร้างอ่างเก็บน้ำไว้ตีนเขาอีก
ได้ปลาครั้งที่ ๒ จากนั้นเริ่มส่งน้ำเข้า
ที่ราบเพื่อเลี้ยงดูพืช สวน ไร่ นา หมู่บ้าน
และลงสู่แม่น้ำ พอถึงแม่น้ำเลี้ยง
ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ เพราะ
วัฒนธรรมไทยยึดที่ริมน้ำเป็นที่ตั้ง
มนุษย์ในเมืองกินแล้วถ่ายอย่างเดียว
ไม่ผลิต ทำให้เกิดน้ำเสีย พระองค์จึงมี
พระราชดำริให้จัดทำโครงการศึกษา
วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลม
ผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ใช้แสงอาทิตย์ฆ่าเชื้อบางตัว ใช้ออกซิเจน
ในอากาศไปเจือปนทำให้น้ำมีคุณภาพ
ดีขึ้น และค้นคว้าดูว่ามีพืชอะไรบ้าง

ที่กรองน้ำได้ เราเจอ ๒๒ ชนิด ที่กรองได้
ที่สำคัญคือพืชไม่เรียกเงินทำให้ฟรี
น้ำเสียที่จังหวัดเพชรบุรี ใส่ท่อมาเลย
๑๘ กิโลเมตร เอามาบำบัดให้ตกตะกอน
และชั้นตอนอื่น ๆ ด้วย แล้วเอาเข้า
ห้องปฏิบัติการไปตรวจ พบว่าไม่มีสาร
พิษในน้ำ หลังจากตกตะกอนพืชเสร็จ
ยังผ่านป่าโกงกาง น้ำเน่ากลายเป็นน้ำดี
พอได้มาตรฐานแล้วยังมีของแถมเป็น
จุลินทรีย์อาหารของกุ้ง หอย ปู และ
ปลาอีกด้วย สัตว์น้ำที่อยู่ตามป่าชายเลน
พอโตออกไปสู่ทะเลให้เราจับเพื่อบริโภค
หรือจำหน่ายสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง
ด้วย พระองค์ทำจากป่าสู่ท้องทะเล
และน้ำระเหยจากทะเลตกลงมา
เป็นฝนอีก การบริหารดิน น้ำ ลม ไฟ
ครบถ้วนทั้งหมดแล้ว 🌿

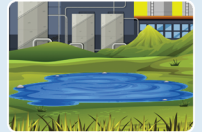
การบรรยายนี้ยังไม่จบ โปรดติดตาม
ฉบับหน้าเรื่องหลักการทรงงาน

๘๘ แก้มลิง
การบริหารจัดการน้ำ
ลดน้ำหลากและช่วยภัยแล้ง

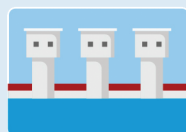
๑๐ กังหันน้ำชัยพัฒนา
แก้ปัญหาน้ำเสียเป็นน้ำใส

๑๒ แหลมผักเบี้ย
บำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติ

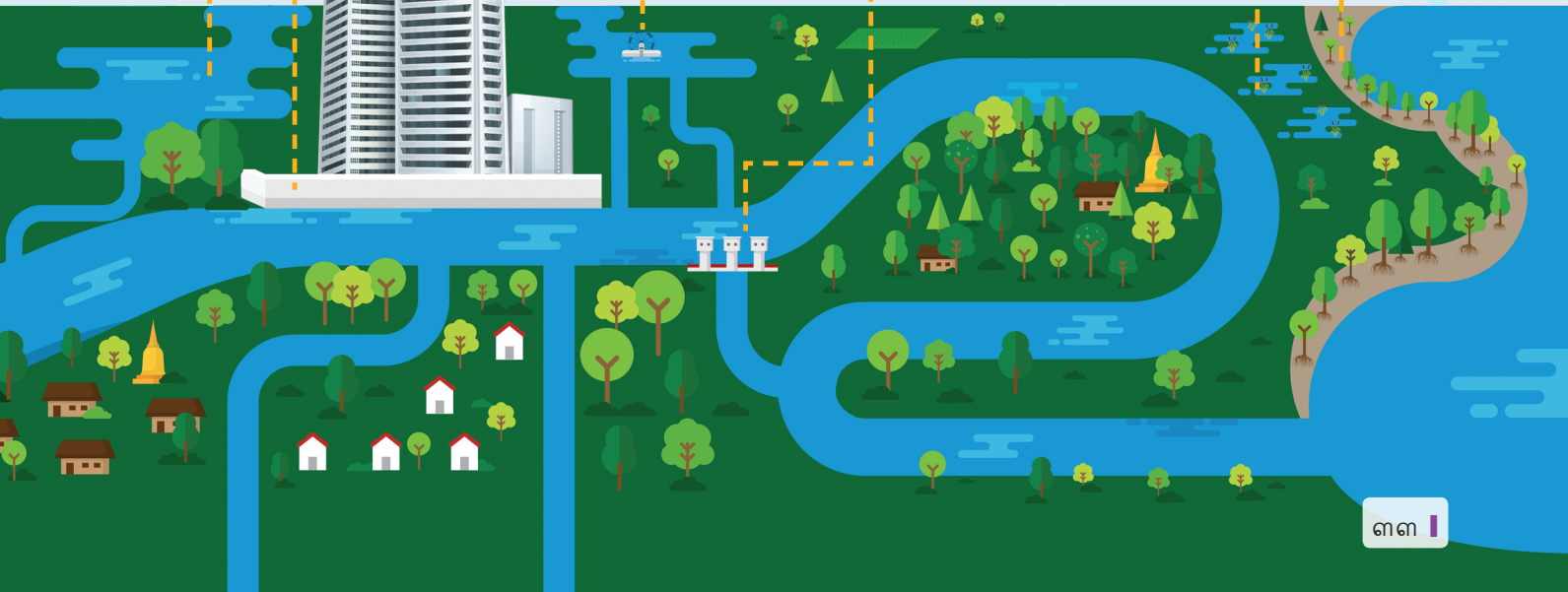
๘๙ กั้นกั้นน้ำ
บรรเทาน้ำหลาก
อย่างเหมาะสม

๑๑ ถลองลัดโพธิ์
ลดทางน้ำ เร่งระบายน้ำ

๑๓ ป่าชายเลน
สมดุลธรรมชาติ
เพิ่มสมบรูณ์
สู่ท้องทะเล

นายพลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วย พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี นายจรัสธาดา กรณสูต องคมนตรี รองประธานคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ณ ห้องประชุม อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรุงเทพฯ จำนวน ๖ ครั้ง

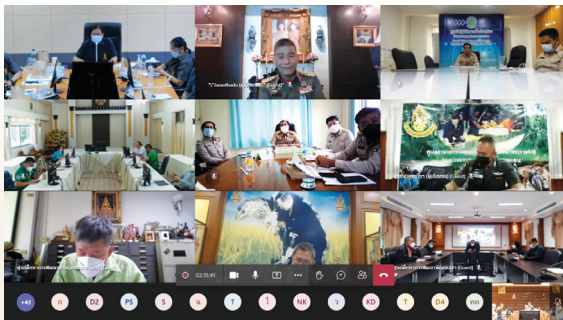
วันพุธที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ในปี ๒๕๖๔ อาทิ การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน ๑๒ หลักสูตร โครงการอบรมในพื้นที่และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๓,๘๘๙ ราย การขยายผลและถ่ายทอดองค์ความรู้ การส่งเสริมการทำธนาคารปูม้าเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรปูม้าและปูทะเล โดยขยายผลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ รวม ๕ กลุ่ม ๕ ตำบล ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลรอบอ่าวคุ้งกระเบน จำนวน ๒๐๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๒,๔๑๒ ไร่ สร้างผลผลิตที่มีมูลค่ากว่า ๖๐ ล้านบาท และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ศูนย์ศึกษาฯ ได้ให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยจัดทำโครงการ “กล้า อิ่ม สุข” แจกชุดปลูกผักสวนครัวเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน

วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔

การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ดังนี้ ๑) การศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา มีการดำเนินงานแล้วเสร็จจำนวน ๑๓๐ เรื่อง ๒) การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ อาทิ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และปรับปรุงจุดสาธิต จำนวน ๑๓ ฐานเรียนรู้ สนับสนุนอุปกรณ์ทางการเกษตร พันธุ์ไม้ผลให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จำนวน ๒๐ กลุ่ม รวม ๒๔๖ ราย ๓) การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค (บ่อน้ำตื้น) ให้แก่เกษตรกรที่ขาดแคลนน้ำ ๔) การส่งเสริมหมู่บ้านขยายผล “โครงการพัชรสุธาخانรักษ์” โดยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถอยู่ร่วมกับช้างได้อย่างสมดุล และ ๕) การส่งเสริมแปลงเรียนรู้การผลิตข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เพื่อใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ต่อไป โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ปรับปรุงแบบการดำเนินงาน

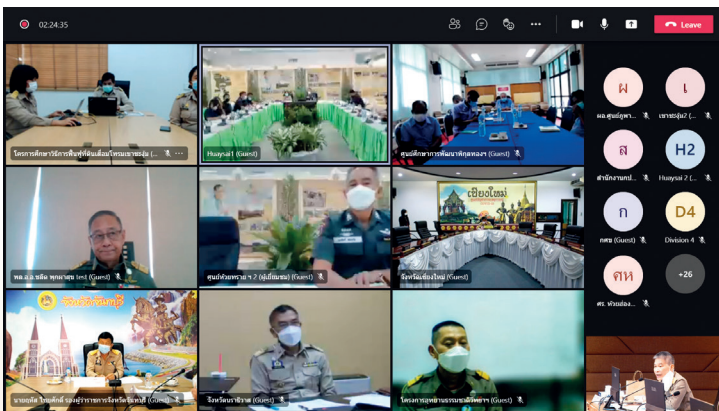
ให้เหมาะสมตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การอบรมออนไลน์ จำนวน ๖ หลักสูตร และเป็นศูนย์กลางนำผลผลิตจากเกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ มาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ยังขยายผลองค์ความรู้ผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก ยูทูปอีกด้วย ทั้งนี้ การดำเนินงานของทั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ และศูนย์สาขา ได้น้อมนำแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด เพื่อให้เกิดความมั่นคงในอาชีพและสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงตลอดไป

วันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษา การพัฒนาอุทยานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษา การพัฒนาอุทยานฯ ดังนี้ ๑) การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา มีผลการศึกษา จำนวน ๑๓ เรื่อง ๒) การขยายผลและถ่ายทอด องค์ความรู้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๑,๙๗๒ คน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ กว่าร้อยละ ๘๕ ในเรื่องของการปลูกข้าวแบบครบวงจร เกษตรทฤษฎีใหม่ และการปลูกพืชสวน นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริขึ้น จำนวน ๓๒ แห่ง ที่มีความพร้อมที่จะ ถ่ายทอดความรู้ ความสำเร็จให้แก่ผู้สนใจในแต่ละด้าน ๓) การบริหารจัดการองค์กร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ให้ความสำคัญกับพื้นที่ หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ เพื่อถ่ายทอดความรู้สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ศูนย์ฯ ได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานโดยเฉพาะการฝึกอบรมในรูปแบบ New Normal คือให้ความรู้แก่เกษตรกรกลุ่มย่อย การอบรม ศึกษาดูงานแบบออนไลน์ จัดทำคลิปเผยแพร่องค์ความรู้ต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ของศูนย์ฯ และของสำนักงาน กปร. รวมทั้งมีการแจก บังจายการผลิต โดยมีผู้เข้าอบรม จำนวน ๑,๒๗๐ คน หลักสูตรที่อบรม เช่น การเลี้ยงกระต่ายดำภูพาน ไก่ดำภูพาน เทคนิคการเลี้ยงจิ้งหรีด เป็นต้น อีกทั้งยังมีการพัฒนาอาชีพเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการใช้พื้นที่ ที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเลี้ยงปลาในวงบ่อซีเมนต์ การเพาะเห็ดในวงบ่อซีเมนต์

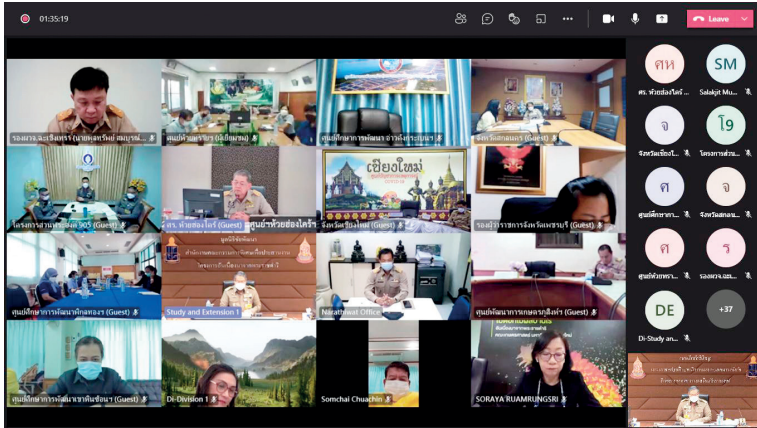
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผล การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ และศูนย์สาขา ประกอบด้วย โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟู ที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี และโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดราชบุรี ในส่วนของการดำเนินงานของศูนย์ศึกษา

การพัฒนาห้วยทรายฯ มีดังนี้ ๑) การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา มีผลการศึกษาฯ จำนวน ๑๕ เรื่อง ๒) การขยายผลและถ่ายทอด องค์ความรู้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ มีผู้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ๓๘๓,๑๔๓ คน ผู้เข้ารับการอบรม ๑๐,๕๓๗ คน ในหลักสูตร ต่าง ๆ อาทิ การผลิตและใช้ถ่านชีวภาพปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตพืชเพื่อให้ได้ มาตรฐาน GAP เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริขึ้น จำนวน ๘ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตัวอย่างผลสำเร็จจาก การนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตน ๓) การบริหารจัดการองค์กร โดยศูนย์ฯ ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการ ประกอบอาชีพเพื่อให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้แก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๒๙ หมู่บ้าน ๗,๕๙๘ ครัวเรือน มีประชากร ๑๙,๗๗๘ คน

วันพุธที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขาทั้ง ๕ แห่ง รวมทั้งโครงการพัฒนาถอยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และศูนย์สาขา โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ได้นำผลการศึกษา ทดลอง วิจัย ขยายผลสำเร็จไปสู่ประชาชน ปัจจุบันมีหลักสูตรฝึกอบรม ทั้งหมด

๓๒ หลักสูตร มีศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒๒ แห่ง และศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จำนวน ๑๐๐ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ สำหรับการดำเนินงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ปรับรูปแบบการทำงานตามแนวชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) มาใช้ในการขยายผลนำองค์ความรู้ถ่ายทอดสู่เกษตรกรและประชาชน ผู้สนใจโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางแอปพลิเคชัน ต่าง ๆ ทั้งระบบ โน้ตบุ๊ค เพจบุ๊กรูท หรือ ชุม พร้อมจัดรถเคลื่อนที่ให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ตลอดจนสนับสนุนต้นกล้าขนาดใหญ่ จำนวนกว่า ๗๐๐,๐๐๐ กกล้า และกล้าไม้เศรษฐกิจ กกล้าไม้ขนาดเล็ก จำนวนกว่า ๕๐,๐๐๐ กกล้า เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ

วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

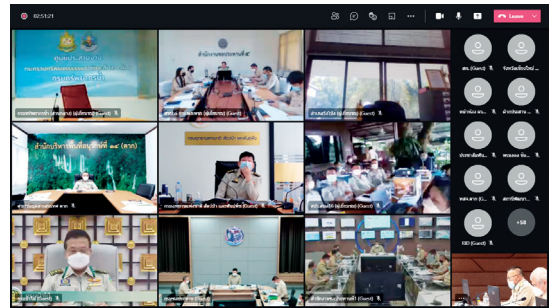
การประชุมติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขา ๕ แห่ง ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และศูนย์สาขา ดังนี้ ๑) การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และขยายผลสู่ประชาชน จำนวน ๓๑๓ เรื่อง ๒) การขยายผลและถ่ายทอดองค์ความรู้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ มีผู้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน จำนวน ๑๔๑,๗๘๒ คน ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๑,๐๖๗ คน ในหลักสูตรต่าง ๆ อาทิ การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไม้ และไม้ผล นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริขึ้น จำนวน ๑๐ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตัวอย่างผลสำเร็จจากการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตน และมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ความสำเร็จให้แก่ผู้สนใจได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้แนวพระราชดำริ ๓) การบริหารจัดการองค์กร ได้ขยายผลองค์ความรู้สู่พื้นที่ของเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ได้แก่ การปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด และพื้นที่ดินทรายจัด รวมทั้งส่งเสริมให้ปลูกพืชที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างมั่นคง การดำเนินงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดยนำองค์ความรู้มาจัดทำเป็นคลิปวิดีโอเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ ภายใต้ชื่อ “SARA-D วิถีเกษตรกร กับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ” และจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ด้านต่าง ๆ สำหรับเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ฯ โดยมีการฝึกอบรมใน ๓ รูปแบบ คือ อบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ของเกษตรกร ด้วยการแบ่งการอบรมเป็นรุ่น รุ่นละไม่เกิน ๑๐ ราย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางแอปพลิเคชัน ชุม และจัดทำไลน์กลุ่มของเกษตรกร เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ณ ห้องประชุม อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรุงเทพฯ
จำนวน ๔ ครั้ง

วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ พร้อมด้วย นายคณูชา สินธวานนท์ เลขานุการ กปร. และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมฯ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญคือการสรุปสถานะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๕๔ โครงการ โดยมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการแล้ว จำนวน ๒๗ โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๑๕ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๑๒ โครงการ เพื่อสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสรุปสถานะโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๔๔ โครงการ แบ่งเป็น โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและดำเนินการแล้ว จำนวน ๑๐ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๖ โครงการ รวมถึงโครงการที่อยู่ระหว่างเตรียมการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๒๘ โครงการ

วันอังคารที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔

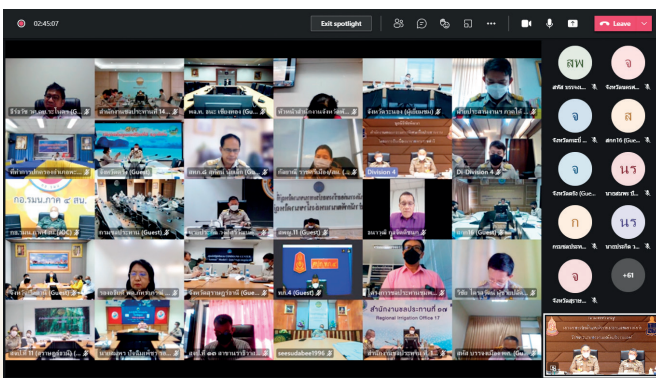
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธานการประชุมอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ พร้อมด้วย พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานฯ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขานุการ กปร. และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมฯ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญคือ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑๔ โครงการ โดยตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ถึงปัจจุบันได้ลงพื้นที่ ๑๙ จังหวัด รวม ๓๔ โครงการ มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและอยู่ระหว่างการก่อสร้างไปแล้ว จำนวน ๑๐ โครงการ โดยโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรไปแล้ว อาทิ โครงการก่อสร้างฝายและชุดสระเก็บน้ำบริเวณบ้านภูไทรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชลบุรี สำหรับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๗ โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๓ โครงการ เช่น โครงการสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โครงการก่อสร้างทำนบดินบ้านไทรนอง ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี และโครงการก่อสร้างแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรให้แก่ราษฎรให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ สามารถประกอบอาชีพได้ตลอดปี ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ พร้อมด้วย นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี รองประธานฯ นายปวีตร นวมะรัตน์ รองเลขาธิการ กปร. และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมฯ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญคือ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑๔ โครงการ โครงการฯ ที่บรรจุเพิ่มเติมให้อยู่ในภารกิจของคณะติดตามและขับเคลื่อนฯ ได้แก่ โครงการขุดลอกแก้มลิงบริเวณสองฝั่งลำน้ำชี จำนวน ๑๕ โครงการ โครงการที่สามารถขับเคลื่อนไปได้ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณและก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๙ โครงการ โครงการที่ได้รับงบประมาณและอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๔ โครงการ และโครงการที่อยู่ระหว่างขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๑ โครงการ และรับทราบผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำทั้งหมด จำนวน ๒๓ โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการแล้ว จำนวน ๑๕ โครงการ แบ่งเป็นโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๙ โครงการ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๖ โครงการ และโครงการที่อยู่ระหว่างขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๘ โครงการ นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้ร่วมกันพิจารณาโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชียง (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริน จังหวัดอุดรธานี โดยมีแผนจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ในปี ๒๕๖๕

วันอังคารที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ภาคใต้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานฯ นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมฯ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญคือ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากการขับเคลื่อนของคณะอนุกรรมการฯ ที่ผ่านมามีโครงการ

ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพไปแล้ว จำนวน ๗ โครงการ และในปี ๒๕๖๖ กรมชลประทานมีแผนจะปรับปรุงคูส่งน้ำธรรมชาติเดิมให้เป็นคลองส่งน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังมีแผนที่จะพัฒนาต่อยอดโครงการฯ โดยการจัดอบรมโครงการเกษตรครบวงจรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะบูรณาการทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ รวมถึงการแปรรูปผลผลิต นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้พิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ที่ยังติดปัญหาด้านต่าง ๆ เพื่อให้โครงการสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะฯ เดินทางไปยังโครงการเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อร่วมประชุมติดตามสถานการณ์น้ำของแหล่งเก็บกักน้ำในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และติดตามความก้าวหน้าโครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล (อุโมงค์ส่งน้ำ แม่แตง - แม่งัด - แม่กวาง) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) อุโมงค์ส่งน้ำช่วงแม่แตง - แม่งัด โดยก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำจากลำน้ำแม่แตงมายังอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ๒) อุโมงค์ส่งน้ำช่วงแม่งัด - แม่กวาง โดยก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำเชื่อมต่อระหว่างเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล และอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล และ ๓) ระบบท่อส่งน้ำแม่งัด - แม่แตง ซึ่งเป็นการวางท่อส่งน้ำ โดยแรงโน้มถ่วงจากอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มายังคลองสายใหญ่ฝั่งขวาของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แตง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จทั้งโครงการฯ จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งจะใช้ในการเกษตร อุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และรักษาระบบนิเวศ พร้อมเพิ่มเสถียรภาพการส่งน้ำช่วงฤดูฝนของพื้นที่ชลประทาน เพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดการน้ำในลุ่มน้ำป่าตองตอนบน โดยนำระบบโทรมาตรและระบบเตือนภัยน้ำท่วมมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำและเตือนภัยจากน้ำหลากที่เกิดขึ้นล่วงหน้า รวมถึงเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกช่วงหน้าแล้งของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แตง จำนวน ๑๔,๕๕๐ ไร่ จากนั้น ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการก่อสร้างประตูระบายน้ำแม่ตะมาน ตำบลกี้ดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการฯ เชิญถุงพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานความมั่นคง ณ บก.ร้อย ม.๑ บ้านห้วยอื่น ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จากนั้นเดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหวกป่าไซ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อเชิญถุงพระราชทาน และเสื้อกันหนาวสำหรับเด็ก ไปมอบแก่ราษฎรและผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ

จำนวน ๓ โครงการ คือ โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงฯ บ้านห้วยหวกป่าไซ โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงฯ บ้านฮารทอง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงฯ บ้านห้วยหวกป่าไซ

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการฯ เชิญถุงพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานความมั่นคง ณ กองร้อยตชด. ฐานปฏิบัติการบ้านสันต้นเปา (มว.ตชด.๓๒๗๓) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ฐานปฏิบัติการบ้านสันต้นเปา (มว.ตชด.๓๒๗๓) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ฐานปฏิบัติการบ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ฐานปฏิบัติการบ้านป้อม ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และฐานปฏิบัติการบ้านผาแดงล่าง ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จากนั้น ได้เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านดอยบ่อ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เพื่อเชิญถุงพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเสื่อกันหนาวสำหรับเด็ก ไปมอบแก่ผู้แทนราษฎรและผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านดอยบ่อ โอกาสนี้ ได้พบปะราษฎรรับฟังปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

วันเสาร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านปางขอน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้น้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ให้คนสามารถอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืนโดย “ป่าให้ประโยชน์กับคน และคนปกป้องป่า” ปัจจุบันได้ฟื้นฟูสภาพป่าและปรับปรุงระบบนิเวศให้กลับคืนความสมบูรณ์จำนวน ๖,๖๔๔ ไร่ ส่งเสริมให้ราษฎรทำการเกษตรกรรมแบบอนุรักษ์ดินและน้ำในระบบ Agroforestry จากพื้นที่ทำกินเดิม ๒,๕๐๐ ไร่ การปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าได้เริ่มไม่ใหญ่ เช่น ท้อ

บ๊วย แมคคาเดเมีย นัท ซึ่งนอกจากจะเป็นร่วมเจ้างยังสร้างความสมดุลของระบบนิเวศในแปลงปลูกกาแฟ และทำให้มีสภาพป่าครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่อีกด้วย ปัจจุบันกาแฟอาราบิก้าของบ้านปางขอน เป็นที่รู้จักและต้องการของตลาด ส่งผลให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีรายได้เพียง ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือนต่อปี มีรายได้เฉลี่ย ๒๘๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น การผลิตน้ำผึ้งจากดอกกาแฟ ชาจากดอกกาแฟสด การทำน้ำมันเหลืองตะไคร้ รวมถึงการทำคุกกี้จากผลผลิตชนิดต่าง ๆ อีกด้วย จากการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริที่ผ่านมา พบว่าประสบผลสำเร็จในการฟื้นฟูสภาพป่า การพัฒนาแหล่งน้ำ คุณภาพชีวิตของราษฎรและสภาพเศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นายจักรธาดา วรรณสุต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี รองประธานกรรมการฯ พร้อมด้วย นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร รองเลขาธิการ กปร. และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามตรวจเยี่ยมการดำเนินงานโครงการฝายห้วยโสกริงพร้อมระบบส่งน้ำบ้านฮีโธอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแวงน้อย อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นโครงการอันเนื่อง

มาจากพระราชดำริ ตามที่ราษฎรบ้านฮีโธขอพระราชทานพระมหากรุณา เนื่องจากขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ปัจจุบันพบว่าราษฎรบ้านฮีโธ หมู่ที่ ๕ ตำบลแวงน้อย จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน ๕๐๐ คน สามารถใช้ประโยชน์จากโครงการฯ มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ และยังสามารส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ๒๐๐ ไร่ อีกด้วย

ช่วงบ่าย องคมนตรี และคณะ ติดตามการดำเนินงานโครงการขุดลอกแก้มลิงบึงละหานนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลละหานนา อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริ ณ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๓๙ สรุปความว่า ลำน้ำชีในฤดูน้ำหลาก น้ำท่วมพื้นที่สองฝั่งซึ่งเป็นห้วย หนอง บึง และพื้นที่สาธารณะมาก เมื่อถึงเวลาน้ำลด น้ำที่ท่วมพื้นที่ดังกล่าวก็ลดตามไปด้วย ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำตามเดิม ให้พิจารณาหาวิธีเก็บกักน้ำให้อยู่ในพื้นที่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก จากการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ทำให้ราษฎรตำบลละหานนา อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒,๐๐๐ ครัวเรือน ๗,๗๕๙ คน มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ และสามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ทำการเกษตร ได้หลากหลายประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ อีกทั้งยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาให้ชุมชนมีอาหารโปรตีนไว้บริโภค รวมทั้งมีอาชีพประมงเพิ่มเติมอีกด้วย

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานพิธีเปิดงานนิทรรศการ
ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงานนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual Exhibition) “๓๙ ปี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สืบสาน รักษา ต่อยอด เพื่อพัฒนาชีวิตที่ยั่งยืน” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยความร่วมมือของสำนักงาน กปร. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และหน่วยงานร่วม โอกาสนี้ องคมนตรี ได้กล่าวเปิดงาน ให้โอวาท และมอบแนวทางในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งเยี่ยมชมนิทรรศการผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ จากหน่วยงานร่วมที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ประกอบด้วย ๔ ดำมหัศจรรย์แห่งศูนย์ภูพานฯ นิทรรศการมหัศจรรย์แห่งคราม ความงามของผ้า พัฒนาสู่อาชีพ นิทรรศการบริหารจัดการน้ำ นิทรรศการแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และแปลงสาธิตเทคโนโลยีการเกษตร

ช่วงบ่าย องคมนตรี พร้อมด้วยคณะ เยี่ยมชมแปลงสาธิตเกษตรธรรมชาติและเกษตรปลอดภัย บริเวณบ้านนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ซึ่งอยู่ในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คลองลัดโพธิ์ ลัดธารา สู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน

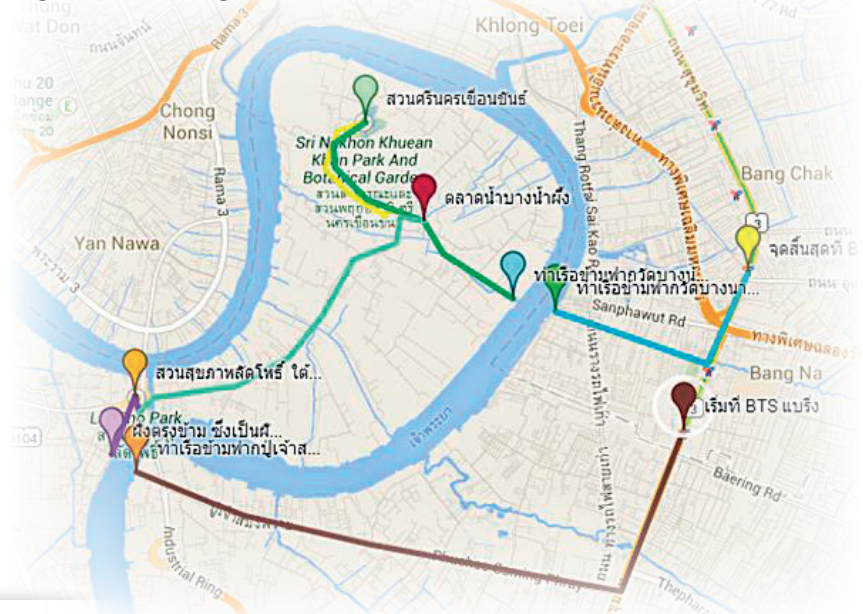
นายโชคชัย อุณใจ
กองประชาสัมพันธ์

ปัญหาที่ได้รับการแก้ไข

ด้วยสภาพพื้นที่ของแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีลักษณะคดเคี้ยวรอบพื้นที่คู้งบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีความยาวถึง ๑๔ กิโลเมตร เมื่อฝนตกหนัก น้ำเหนือหลาก ทำให้การระบายน้ำลงทะเลเป็นไปไม่ได้ซ้ำไม่ทันการณ์ เกิดน้ำท่วมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นเวลานาน โดยเฉพาะชุมชนบางกะเจ้าซึ่งได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงมีพระราชดำริให้พัฒนาคลองลัดโพธิ์ที่ตื้นเขินและแคบให้กว้างขึ้น เพื่อย่นระยะทางระบายน้ำลงสู่ทะเลให้สั้นลง พร้อมกับวิธีการบริหารจัดการน้ำด้วยการก่อสร้างประตูระบายน้ำบริเวณต้นคลอง ควบคุมการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำให้สอดคล้องกับเวลาน้ำขึ้น-น้ำลง และเมื่อน้ำทะเลหนุนช่วยปิดกั้นน้ำเค็ม รวมทั้งระบายน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาลงสู่ทะเลเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังมีการใช้ประโยชน์จากพลังงานน้ำของประตูระบายน้ำโดยติดตั้งกังหันน้ำสำหรับผลิตกระแสไฟฟ้าอีกด้วย

น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ

โครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการเพื่อเร่งระบายน้ำเหนือออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่เกิดจากพระวิริยอุตสาหะ ในการศึกษาค้นคว้าจนเข้าถึงสภาพภูมิประเทศอย่างถ่องแท้ และทรงนำหลักคิดจากการใช้ประโยชน์ของคลองลัดโพธิ์ที่ขุดขึ้นมากกว่า ๓๐๐ ปี จนผู้คนทั่วไปลิ้มเลือน มาผสานเข้ากับหลักวิชาการและทฤษฎีการขึ้น-ลงของน้ำ ทั้งยังคำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศโดยส่วนรวมของธรรมชาติ เพื่อให้มนุษย์และธรรมชาติอยู่ร่วมกันได้ ตามมาด้วยโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งดำเนินการจัดสร้างเพื่อ “ลัดทาง” ไปพร้อมกับ การปรับปรุงคลองลัดโพธิ์ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการ “ลัดน้ำ” ไปในคราวเดียวกัน โดยเป็นโครงข่ายถนนรองรับการขนส่งและลำเลียงสินค้า จากท่าเรือกรุงเทพฯ ต่อเนื่องไปถึงพื้นที่อุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ และพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดบรรทุกขนาดใหญ่เข้าไปในตัวเมืองหรือทิศทางอื่น อันเป็นสาเหตุของการจราจรติดขัดโดยรอบพื้นที่ ทำให้ประชาชนสามารถสัญจรไปมาได้สะดวกสบายขึ้น ทั้งยังลดปัญหามลพิษทางเสียงและอากาศด้วย

เสียงจากประชาชน

“...เมื่อปี ๒๕๕๔ เกิดน้ำท่วมในหลายจังหวัด หลายคนคิดว่าน้ำต้องท่วมที่นี่มาก ปรากฏว่าน้ำไม่ท่วมเลย ผมบอกหลายคนว่าผมโชคดี คือผมมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ จึงรอดพ้นจากน้ำท่วมมาได้ และการเกษตรเมื่อก่อนนี้ไม่ใช่ไม่อยากทำ แต่ทำแล้วมันไม่มีประโยชน์ ไม่มีผลกำไร เด็กสมัยใหม่ในชุมชนเริ่มเป็นมนุษย์เงินเดือนเพิ่มมากขึ้น เพราะเห็นเงินเร็ว ไม่ต้องมาทนเสี่ยงกับการปลูกต้นไม้ที่ดูแลจนงอกงามแล้วน้ำก็มาท่วมตายและมันท้อ พอถึงเวลาเราต้องลุยน้ำทุกปี พอมีประตูประบายน้ำประโชชน์ที่เห็นชัด คือไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมอีกเลย และระบบนิเวศมันดีขึ้น คนในชุมชนเริ่มกลับท่องถิ่นสัตว์เริ่มเข้ามา มีหิ่งห้อย นาก ปลา และยังเกิดอาชีพจากการปิดกั้นน้ำเค็ม ชาวประมงก็สามารถจับปลากระบอกที่มากับน้ำเค็มได้ พอเขื่อนปล่อยน้ำจืดมาพวกปลาน้ำเค็มก็จะเคลื่อนตามน้ำเค็มไป สัตว์น้ำจืด เช่น กุ้งก้ามกราม ปลานิล ปลาดุก ปลาช่อน ก็จะเข้ามาแทนที่ รวมทั้งประโยชน์ยังเอื้อไปถึงชาวกรุงเทพมหานคร ช่วยไม่ให้น้ำท่วมทั้งสองฝั่งอีกด้วย...”

นายจิตร มะลิรัตน์

จากคำบอกเล่าของนายจิตร มะลิรัตน์ รองประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จะเห็นได้ว่าประตูประบายน้ำคลองลัดโพธิ์ บ่งบอกถึงพระอัจฉริยภาพในทุกด้าน คลองเล็ก ๆ ที่ควบคุมได้ทั้งน้ำท่วมและน้ำเค็ม ตลอดจนจนพัฒนาาระบบนิเวศรักษาพื้นที่สีเขียวแหล่งโอโซนธรรมชาติที่ช่วยกำจัดมลพิษทางอากาศรอบพื้นที่ “กระเพาะหมู” คุ้งบางกะเจ้าแห่งนี้ และสิ่งที่บอกถึงความผาสุกของราษฎรจากโครงการประตูประบายน้ำคลองลัดโพธิ์ ได้ดีที่สุดในชีวิตดั้งเดิมที่เรียบง่าย การไม่ย้ายถิ่นฐานออกจากพื้นที่อันเนื่องมาจากสามารถทำกิน มีรายได้จากทรัพยากรในพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ขึ้น

โครงการประจําบายน้ำคลองลัดโพธิ์ฯ ไม่ได้แก้ปัญหาเรื่องน้ำแต่อย่างใดเลย ยิ่งแก้ปัญหาลิ่งแหวดล้อมและลิ่งคมไปในคราวเดียวกัน ผู้คนในท้องถิ่นรอบคั้งบางกะเจ้า จึงมีงานมีอาชีพจากผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชน ต่างหวงแหนและช่วยกันรักษาลิ่งแหวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์ และผลที่เกิดขึ้นคือการท่องเที่ยวในชุมชนที่สร้างงาน สร้างรายได้ ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีครอบครัวเข้มแข็งและเป็นสุข โครงการนี้ จึงเป็นมากกว่าการบายน้ำ ซึ่งนายสิทธิพงษ์ ภูถาวร ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบางกอบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้กล่าวจุดเริ่มต้นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่คั้งบางกะเจ้า ไว้ที่น่าสนใจ

“...พอหลังจากมีโครงการประจําบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการทำเขื่อนล้อมรอบ เราก็สามารถควบคุมน้ำได้ การเกษตรก็ดีขึ้น น้ำก็ไม่ท่วมแล้ว และหลังจากนั้นจะมีประตูกั้นน้ำบริเวณปากคลองทุกแห่ง เราก็เข้าออก

นายสิทธิพงษ์ ภูถาวร

ทางเรือไม่ได้แล้ว ชุมชนเริ่มใช้รถเป็นหลัก คลองที่เคยใช้สัญจรไปมาได้ปิดเป็นเวลานาน ทำให้ธรรมชาติทั้งสองฝั่งคลองได้ฟื้นตัวมีความสวยงามขึ้น เหมือนสมัยก่อนเป็นอุโมงค์จากต้นจาก ที่เกิดจากความสมบูรณ์ของธรรมชาติ เพราะน้ำมีคุณภาพดีขึ้น เราก็เอาจุดนี้มาพัฒนาโดยตัดแต่งต้นจากให้เกิดความปลอดภัยและสวยงาม เพื่อทำเป็นการท่องเที่ยวและให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกับเราในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บขยะ ปลูกต้นจาก เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แกคั้งบางกะเจ้าของเราได้ด้วย...”

การท่องเที่ยวในพื้นที่คั้งบางกะเจ้าเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติควบคู่กับวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และนันทนาการ อาทิ แปลงผลิตผักและผลไม้อินทรีย์ สวนผักพื้ดาว แหล่งเรียนรู้มะม่วงน้ำดอกไม้อคั้งบางกะเจ้า โดยนายสมชาย อ่อนแยม และพันโท ชำนาญ อ่อนแยม เป็นต้น

ทุกวันนี้บริเวณลแวกคลองลัดโพธิ์ เป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ที่มีความน่าสนใจและเชิญชวนให้ไปเที่ยวกัน กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ “คู้้งบางกะเจ้า” จะเป็นการปั่นจักรยานลัดเลาะไปเรื่อย ๆ ในพื้นที่สีเขียวที่ร่มรื่นจากต้นไม้ นานาพันธุ์ มีวิถีชีวิตการทำเกษตรกรรมที่น่าสนใจ และภูมิปัญญาชาวบ้านที่น่าค้นหา จุดแวะชม รวมทั้งทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว อาทิ สวนสาธารณะ ชื่อ “สวนสุขภาพลัดโพธิ์” ชุมชนคลองบางกะเจ้า สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “สวนบางกะเจ้า” และ “ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง” เป็นต้น

นางเตือนใจ เสกตระกูล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

“...คลองลัดโพธิ์ในอดีต ถูกปล่อยทิ้งให้ตื้นเขิน ป่าต้นจากปิดเต็มไปหมด จนแทบจะไม่เห็นเป็นสภาพคลองดั้งเดิม แต่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทอดพระเนตร เห็นคลองเล็ก ๆ แห่งนี้จากแผนที่ ได้พระราชทานพระราชดำริ ในการขุดลอกคลองลัดโพธิ์เพื่อเป็นทางลัดน้ำ ทำให้สามารถแก้ปัญหาน้ำท่วมและรถติดในพื้นที่ที่มีมาอย่างยาวนานตลอด ๒๐ กว่าปี ถือเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนที่มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสำคัญตั้งอยู่ในพื้นที่เรา และเป็นโครงการที่ให้ประโยชน์กับชุมชนเรา ชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งจังหวัดอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ ยังมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนคู้้งบางกะเจ้า ทำให้เกิดประโยชน์กับคนในชุมชนครอบคลุมหลายด้านทั้งในเรื่องของรายได้ เศรษฐกิจ และการเกษตรที่ดีขึ้นโดยตรงจากการท่องเที่ยว และทุกคนมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลรักษาชุมชนของตนเองให้สะอาดจะเห็นได้ชัดเจนในพื้นที่ของคู้้งบางกะเจ้าที่สะอาดและร่มรื่น แตกต่างจากเมื่อก่อนที่มีแต่ปัญหาเรื่องน้ำท่วมและรถติด ไม่เคยมคิดมาก่อนว่า วันนี้ ที่นี่จะเป็นที่ท่องเที่ยวได้...”

การเลี้ยงปลาในคางร่วมกับ เปิดบาร์บารีลูกผสม

เปิดเทศพันธุ์พื้นเมือง+เปิดบาร์บารี = เปิดบาร์บารีลูกผสม

ปลานิล+ปลาหมอเทศ = ปลานิลแดง

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด สกลนคร โดยงานศึกษาและพัฒนาทางการประมง ได้ศึกษา ทดลองและวิจัย การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาร์บารีลูกผสม ซึ่งเป็นการเลี้ยงปลาแบบ ผสมผสาน ที่ช่วยลดต้นทุนค่าอาหาร และใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ประชาชนที่สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อการบริโภค หรือเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ควบคู่ไปกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อีกด้วย

๑ การสร้างโรงเรือน มี ๒ ลักษณะ

ข้อแนะนำเพิ่มเติม การสร้างโรงเรือนไว้บนบ่อปลา ถึงแม้ว่าจะต้องลงทุนเพิ่มขึ้น แต่ผลตอบแทน ในระยะยาวจะคุ้มค่า เพราะเป็นการประหยัดพื้นที่และประหยัดพลังงานมากกว่า แต่หากมี โรงเรือนเลี้ยงสัตว์อยู่แล้ว และต้องการเลี้ยงปลาเพิ่มเติม จึงควรใช้แบบที่ ๒ คือสร้างโรงเรือน แยกออกไปจากบ่อปลา

โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ไว้เหนือบ่อเลี้ยงปลา

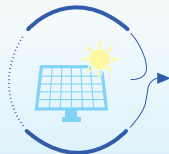
สามารถระบายมูลสัตว์จาก โรงเรือนลงสู่บ่อโดยตรง

รักษาความสะอาดได้ง่าย

ช่วยลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน ให้ต่ำลง สัตว์จึงไม่เครียด กินอาหารได้มาก ไทไว ทนโรค

ประหยัดพลังงาน

โรงเรือนแยกจากบ่อเลี้ยงปลา

มีรางระบายมูลสัตว์ต่อจาก โรงเรือนลงสู่บ่อ

สามารถขยายเนื้อที่เลี้ยงปลา โดยสามารถขุดลอกบ่อ ในภายหลังได้

๒ การคัดเลือกชนิดพันธุ์ปลา

ผลการศึกษาและทดลองพบว่า การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาร์บารีลูกผสม เป็นทางเลือกที่ดี และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคอีสานอย่างยิ่ง พื้นที่อื่นสามารถนำไปปรับใช้ได้ ในระยะเวลา ๘ เดือน สามารถเลี้ยงเปิดบาร์บารีได้ถึง ๒ รุ่น และเลี้ยงปลานิลแดงได้ ๑ รุ่น

๓ การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาร์บารี

เตรียมบ่อ

ขุดบ่อ ๗๒ ตร.ม.
มีคอก ๘ ตร.ม.
และมีทางเดินให้เปิด
ลงเล่นน้ำเพื่อ
ออกกำลังกาย

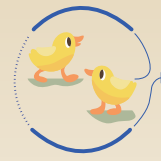
ทำความสะอาดคอก

เทปูนขาวในบ่อเพื่อเตรียมบ่อ หรือฆ่าศัตรูปลา
ในพื้นที่ ๗๒ ตร.ม. ใช้ปูนขาว ๑๐ กก.

อัตราการเลี้ยง

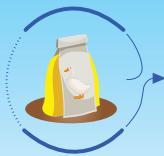

ลูกเปิดบาร์บารี
อายุ ๒ สัปดาห์
จำนวน ๒๕ ตัว ต่อรุ่น

ลูกปลานิลแดงขนาด
๓ - ๕ เซนติเมตร
จำนวน ๑,๕๐๐ ตัว
ต่อการเลี้ยงเปิด ๒ รุ่น

๔ การให้อาหาร

การให้อาหารเปิดให้ ๒ เวลา ช่วงเช้าและช่วงบ่าย ปริมาณอาหารที่ให้เปิดปรับตามขนาดและ
ระยะเวลาการเลี้ยงเปิด ดังนี้ (ประมาณ ๒๕ ตัว)

- เดือนที่ ๑ ให้มี้อละ ๑ กก.
- เดือนที่ ๒ ให้มี้อละ ๑.๕ กก.
- เดือนที่ ๓ ให้มี้อละ ๒ กก.
- เดือนที่ ๔ ให้มี้อละ ๓ กก.

การให้อาหารจะให้เฉพาะเปิดเท่านั้น เพราะปลาจะรับเศษอาหารจากเปิด และยังมีแพลงก์ตอน
ที่เกิดจากของเสียที่เปิดปล่อยออกมาอีกด้วย

๕ การดูแลระหว่างการเลี้ยง

เมื่อระยะเวลาการเลี้ยงเข้าสู่สัปดาห์ที่ ๔ หรือเมื่อเห็นน้ำในบ่อเขียวจัด (มีความขุ่น
ใส่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร) ให้ทำการเปลี่ยนถ่ายน้ำออกประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์
หลังจากการเปลี่ยนน้ำครั้งแรกแล้ว ควรเปลี่ยนถ่ายน้ำทุก ๆ ๒ สัปดาห์ และหาก
จะให้ได้ประโยชน์ยิ่งขึ้น น้ำที่ถ่ายออกใช้รดพืชผักสวนครัวหรือไม้ยืนต้นอื่น ๆ
เพราะน้ำที่ถ่ายออกไปนั้นอุดมไปด้วยธาตุอาหารที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

๖

การเก็บผลผลิต

เมื่อเปิดอายุครบ ๓ เดือนครึ่งถึง ๔ เดือน จะมีน้ำหนักเฉลี่ย ประมาณ ๒.๕ กิโลกรัม จึงจะจำหน่ายเปิดได้ และเลี้ยงเปิด รุ่นใหม่ต่อเนื่องได้เลยจนถึงระยะเวลาประมาณ ๗ - ๘ เดือน จึงจำหน่ายเปิด และเก็บผลผลิตจากปลานิลแดงได้

๗

ต้นทุนค่าใช้จ่ายและรายได้

ต้นทุน

ค่าพันธุ์ปลานิลแดง ๑,๕๐๐ ตัว ตัวละ ๐.๔ บาท รวม ๖๐๐ บาท

ค่าพันธุ์เปิด ๕๐ ตัว ตัวละ ๑๕ บาท รวม ๗๕๐ บาท

ค่าอาหารเปิด ๙๐๐ กก. กก.ละ ๑๖.๕๐ บาท รวม ๑๔,๘๕๐ บาท

ค่าปูนขาว ๑๐ กก.ละ ๑๐ บาท รวม ๑๐๐ บาท

รายได้

ปลานิลแดง ๑๘๕ กก. ราคา ๕๐ บาท ต่อ กก. รวม ๙,๒๕๐ บาท

เปิด ๕๐ ตัว น้ำหนัก รวม ๑๕๐ กก. ราคา ๘๐ บาท ต่อ กก. รวม ๑๒,๐๐๐ บาท

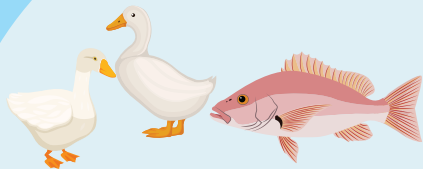

รวมต้นทุนค่าใช้จ่าย
๑๖,๓๐๐ บาท
(ไม่รวมค่าโรงเรือน)

รวมรายได้
๒๑,๒๕๐ บาท

กำไร ๔,๙๕๐ บาท ต่อระยะเวลา ๗-๘ เดือน

ติดตามองค์ความรู้เพิ่มเติมได้ที่

- ศูนย์ภูพาน แชนแนล
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนากูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๐-๔๒๗๔-๗๔๕๘
- <https://puparn.rid.go.th>

ข้อมูล : ศูนย์ศึกษาการพัฒนากูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

ผลผลิตปลาจากการเลี้ยงแบบผสมผสาน จะแปรผันไปกับชนิดและปริมาณ สัตว์ที่เลี้ยง รวมทั้งขนาดของปลาที่ปล่อย และระยะเวลาเลี้ยง ซึ่งจากการทดสอบ การเลี้ยงปลาแบบผสมผสานที่ผ่านมานั้น พบว่าสัตว์อื่นที่นำมาทดสอบการเลี้ยง มีอัตราการรอดต่ำ แต่เปิดบาร์บารีลูกผสมมีความเหมาะสม เพราะมีอัตราการ เจริญเติบโต และผลตอบแทนที่ได้สูงกว่าสัตว์ชนิดอื่น ๆ เมื่อนำมาเลี้ยงร่วมกับ ปลานิลแดงที่เป็นปลากินพืช สามารถเจริญเติบโตได้ดีโดยการกินแพลงก์ตอน เป็นอาหารหลัก

จากผลผลิตที่ได้จะเห็นว่า ต้นทุนหลักมาจากค่าอาหารเปิด ส่วนรายได้หลัก มาจากการเลี้ยงเปิด และมีรายได้เสริมจากเลี้ยงปลา ช่วยให้ผลกำไรที่ได้เพิ่มขึ้น ทั้งที่ลงทุนน้อย จึงเหมาะอย่างยิ่งที่จะนำมาส่งเสริมแก่เกษตรกรในหมู่บ้าน รอบศูนย์ฯ และเกษตรกรที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเลี้ยงเพื่อเป็น รายได้เสริมหรือรายได้หลักต่อไป

“ป่าชายเลน แหล่งอนุรักษ์ แห่งคังกระเบน”

สะพานที่ทอดยาวสุดสายตา เป็นเส้นทางที่นำผมเข้าไปสู่พื้นที่ป่าชายเลน ตลอดสองข้างทาง ถูกปกคลุมด้วยไม้نانาชนิดที่แทรกขึ้นอย่างหนาแน่น สัมผัสได้ถึงความร่มรื่นของธรรมชาติ และความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลนแห่งนี้ ทำให้ทวนระลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานพระราชดำริ ให้สถานที่แห่งนี้ เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า หารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมทั้งด้านประมง การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน สถานที่แห่งนี้ก็คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ที่นี่นอกจากผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษา เรียนรู้ หรือดูงานแล้ว ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติ โดยเฉพาะระบบนิเวศของป่าชายเลน ซึ่งพื้นที่โดยรอบมีเส้นทางการศึกษาเป็นสะพานไม้ทอดยาวเข้าไปในพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งมีพรรณไม้หลากหลายชนิด เช่น โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ โปรงแดง ปาล์กดอกแดง ลำพูทะเล แสมทะเล ปลาตีน และปูแสม ตลอดทางมีป้ายชื่อบอกไว้ ทั้งชื่อ ชนิด ลักษณะและสรรพคุณของต้นไม้ นั้น ๆ ไว้รวมถึงจะเห็นสัตว์ตัวน้อย ๆ ของป่าชายเลน วิ่งไปมาตลอดเส้นทางศึกษาธรรมชาติ พร้อมกับความสวยงามของทัศนียภาพโดยรอบและได้ไอโซนอีกด้วย และนี่แค่เพียงบริเวณรอบพื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ แต่ยังมีอีกหลายจุดที่น่าสนใจโดยเฉพาะปลาการ์ตูน สีสันสวยงาม แปลงเกษตร หรือสัตว์ชนิดต่าง ๆ ก็หาได้ที่นี่ ครึ่งหน้าเราจะนำเสนอประสบการณ์ เรื่องราวดี ๆ มาฝากท่านอีก อย่าลืมติดตามอ่านวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นะครับ 🌿

ภาพและบทความ : นายทวีศักดิ์ แป้นคุ่มญาติ

นายช่างภาพ/คณะบรรณาธิการ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เปิดแล้ว

ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตรและหัตถกรรม

พบกับสินค้า

- ผลิตภัณฑ์แปรรูป
- สินค้าหัตถกรรมจากกลุ่มแม่บ้าน
- ผลผลิตทางการเกษตร
- Coffee Bar และอาหารปรุงสดใหม่

กระเป๋าผ้าหมักกล้วย

จากกลุ่มหัตถกรรมต้นมือ จ.พิษณุโลก

ผ้าต้นมืองานหัตถกรรมที่ทำด้วยมือทั้งหมด การเย็บผ้าด้วยมือตามลวดลายต่าง ๆ ผลิตจากผ้าฝ้ายทอมือ ย้อมเส้นด้ายด้วยวิธีการหมักโคลนต้นกล้วย จะหมักโคลนกล้วยเป็นเวลา 10-18 เดือน และนำน้ำหมักมาย้อมเส้นด้ายเพื่อนำด้ายไปทอเป็นผ้า

Sale ราคาเริ่มต้น 129 บาท

หมวกปานศรนารายณ์

จากกลุ่มสตรีศิลปาชีพ (พิเศษ) ปานศรนารายณ์ จ.เพชรบุรี

ลักษณะพิเศษของปานศรนารายณ์เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ใบมีสันโยกที่มีลักษณะแข็งแรงและทนทาน เหมาะสมสำหรับใช้ในทางการทำอุตสาหกรรม ต่อมาจึงเกิดการพัฒนาต่อยอดนำมาทำสินค้าชนิดอื่นๆ เช่น หมวก กระเป๋า ถุง กระสอบ ผ้าปูพรม

Sale ราคาเริ่มต้น 199 บาท

ผ้าชิ้นทอมือลายนางพญาคำเคียบ

จากกลุ่มหัตถการภูษานาน้อย จ.น่าน

ผ้าชิ้นทอมือลายนางพญาคำเคียบ เป็นหนึ่งในผ้าชิ้น ราชสำนักล้านนา ชิ้นคำเคียบ เป็นชิ้นที่ทอด้วยเทคนิคการทอพิเศษของชาวไทยวน (ไทย-ยวน) แทรกด้วยด้ายโพลีเอสเตอร์หรือที่เรียกว่าไหมเงินไหมคำ จึงทำให้ผ้าทั้งผืนมีลวดลายที่สวยงาม มีความระยิบระยับ ด้วยศิลปะการทอที่ใช้เส้นทองหรือเส้นเงินเป็นเส้นพุ่งในการทอ ซึ่งจะต้องใช้ความเชี่ยวชาญและความประณีตอย่างมาก

Sale ราคาเริ่มต้น 500 บาท

สามารถสอบถามเกี่ยวกับสินค้าได้ที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ 77 หมู่ที่ 7 ถนนบายพาส ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

032 593 252-3

032 593 252

<https://huaysaicenter.org>

แบบสอบถามความพึงพอใจวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๔/๒๕๖๔

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. คำนำหน้า ชื่อ นามสกุล
- อาชีพ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ นักเรียน/นักศึกษา
 พนักงานในหน่วยงานเอกชน สื่อมวลชน
 เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง บุคคลทั่วไป
 ผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร.

หน่วยงาน

โทรศัพท์

๒. ที่อยู่ (จัดส่งของรางวัลสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม)
-

ความพึงพอใจต่อคอลัมน์ต่าง ๆ ของวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๔/๒๕๖๔

	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑) สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา	☐	☐	☐
๒) ๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์	☐	☐	☐
๓) ตัวอย่างความสำเร็จ	☐	☐	☐
๔) ตามรอยพระราชปณิธาน	☐	☐	☐
๕) ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๖) ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ	☐	☐	☐
๗) เรื่องเล่าจากหลังกล้อง	☐	☐	☐
๘) การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐

Q คำถามประจำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๔/๒๕๖๔

- วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมามีท่านชื่นชอบหรือมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาปรับปรุงวารสารฯ ปี ๒๕๖๕ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

คณะบรรณาธิการฯ มีของรางวัลสำหรับผู้ร่วมตอบคำถาม และเขียนข้อความได้โดนใจ ทั้งนี้ สามารถตอบผ่าน QR code ด้านล่างนี้ หรือร่วมกิจกรรมทาง Facebook: สำนักงาน กปร. ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยสำนักงาน กปร. จะติดต่อกลับผู้ที่ได้รับรางวัลต่อไป

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมกิจกรรมตอบคำถาม

* ขอความกรุณาแจ้งยืนยัน หรือยกเลิกการรับวารสารฯ

- ยืนยันรับต่อไป ยกเลิกการรับวารสารฯ

สแกนตอบแบบสำรวจ และร่วมตอบคำถามเพื่อรับของรางวัล

สามารถส่งแบบสำรวจมายัง สำนักงาน กปร. ได้โดยไม่ต้องพินิตตราไปรษณียากร หรือทางโทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๑ - ๒ หรือสแกนผ่านทาง QR Code ข้างต้นนี้

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าฝากส่งในประเทศไม่ต้องฉีกตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสาร **อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**

ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้สำหรับเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนาอาชีพให้บังเกิดความยั่งยืน

๒. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศ ในการนำไปศึกษาหาความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

๓. เพื่อเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปสู่สาธารณชนได้อย่างแพร่หลายมากขึ้นและสามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงได้

โปสรณอบ

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

 www.rdpb.go.th

 www.facebook.com/สำนักงาน_กปร.

 สำนักงาน กปร.

 rdpb.journal@gmail.com

 ๐ ๒๕๔๗ ๘๕๐๐-๖

 ๐ ๒๕๔๗ ๘๕๖๒

 ISSN : 1685-8234

คณะอำนวยการ

๑. นายลลิต	ถนนมสิงห์	เลขาธิการ กปร.
๒. นายปวัตร์	นวมะรัตน์	รองเลขาธิการ กปร.
๓. นางสาวอุศนี	ธูปทอง	รองเลขาธิการ กปร.
๔. นายสมศักดิ์	เพิ่มเกษร	รองเลขาธิการ กปร.
๕. นางสุพร	ตรีรินทร์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๖. นายหทัย	วสุนันต์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๗. นางพิชญดา	หัตถภาค	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
๘. นางศิริลักษณ์	ทัศนารมย์	อำนวยการสูง
๙. นางศศิพร	ปาณิกบุตร	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑
๑๐. นายวิกรม	คัยนันท์	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓
๑๑. นายศุภรัชต์	อินทราวุธ	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
๑๒. นางกมลินี	สุขศรีวงศ์	ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
๑๓. นายภัททะพงศ์	เทียนศรี	ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

คณะบรรณาธิการ

๑. นางอรอนันต์	วุฒิสเน	หัวหน้าคณะบรรณาธิการ
๒. นายวัชระ	หัตถภาค	คณะบรรณาธิการ
๓. นางสาวสมลักษณ์	บุญนาค	คณะบรรณาธิการ
๔. นายปริญญาวัฒน์	วัชรอาภากร	คณะบรรณาธิการ
๕. นายอภิศักดิ์	สรวีสุต	คณะบรรณาธิการ
๖. นางสาวสุภารัตน์	คูลินธุ์	คณะบรรณาธิการ
๗. นางสาวอภิญา	แก้วเปรมกุล	คณะบรรณาธิการ
๘. นางสาวสุทธิพา	อาศิริพจน์	คณะบรรณาธิการ
๙. นายพิสิทธิ์	วิเชียรทศพร	คณะบรรณาธิการ
๑๐. นายทวิศักดิ์	แป้นคุ้มญาติ	คณะบรรณาธิการ
๑๑. นายพลวรรณ	สายะเสวี	คณะบรรณาธิการ
๑๒. นายภาณุพันธ์	อรุณวรรณ	คณะบรรณาธิการ
๑๓. นางวิไล	หมอกอรุณ	คณะบรรณาธิการและเลขานุการ
๑๔. นางสมพร	สุขประเสริฐ	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายโชคชัย	อุ้นใจ	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

ภาพปกโดย นายสันชัย ลุงรุ่ง

โครงการประกวดภาพถ่าย ภาพที่ฉันเห็นจากงานของในหลวง (สำนักงาน กปร.)

ขอขอบคุณภาพประกอบ

มูลนิธิชัยพัฒนา

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

พิมพ์ที่

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด ๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๕๘๗-๘

E-mail : thanaaron19@gmail.com

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย

คั้งบางกะเจ้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสมุทรปราการ